

D 2384 E – 1,50€ – PROSINAC/DEZEMBER 2017 – BR./NR. 12 (371)

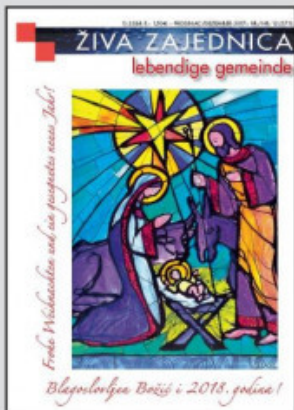
ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Frohe Weihnachten und ein gesegnetes neues Jahr!

Blagoslovljen Božić i 2018. godina!

Naslovnica:

Josip Botteri Dini, „Sveta obitelj“,
akrilik na platnu, 2007.

ŽIVA ZAJEDNICA
lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkčić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-

Bankverbindung:
VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
IBAN:
DE03 7509 0300 0006 4989 73
SWIFT-BIC: GENODEF1M05

Zadnja stranica:

20. tradicionalna
smotra crkvenih zborova;
snimio: A. Polegubić

20. SMOTRA CRKVENIH ZBOROVA

METZINGEN, 18.11.2017., održana smotra zborova djece i mladih

Zbor Hrvatske katoličke zajednice Ludwigsburg

Zbor Hrvatske katoličke zajednice Wiesbaden

Zbor hrvatskih katoličkih zajednica Balingen-Albstadt

Zbor Hrvatske katoličke misije Darmstadt

U OVOM BROJU

● STUTTGART

Šesti susret hrvatskih studenata iz Njemačke

str.

6

● METZINGEN

Tradicionalna 20. smotra crkvenih zborova

str.

8

● MAINZ

Proslavljena 50. obljetnica Hrvatske katoličke misije

str.

10

IZ CRKVE U SVIJETU

Papa u Mianmaru i Bangladešu

4

SARAJEVO

Priopćenje za javnost BK BiH u povodu presude u Den Haagu

14

IZ CRKVE U DOMOVINI

„Zlo želi stisnuti dušu, sapeti pamet...“

○ 26. obljetnici stradanja Vukovara na Memorijalnom groblju u Vukovaru sv. misu je predvodio požeški biskup mons. Antun Škvorčević.

5

DUHOVNA DJELA MILOSRĐA

Mrtve pokopati

Ispraćaj mrtvih je veliko djelo milosrđa koje se opire očaju spram smrti, što je zapravo naličje ravnodušnosti i očaja spram života.

12

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. I. Komadina: *Weihnachtliches Brauchtum in Deutschland und in einigen anderen Ländern*

13

|| „Hrvatska duša nigdje ne progovara tako lijepo kao u Crkvi.“ ||

U znaku susreta

U božićnom broju „Žive zajednice“ posebno su tekstom i slikom istaknuta tri događaja. To je šesti susret hrvatskih studenata iz Njemačke, koji je održan od 27. do 29. listopada u Stuttgartu. Na susretu se okupilo oko sto studenata. Predavanje pod nazivom „Znanost i vjera – može li znanstvenik biti vjernik?“ održao dr. Stipe Kutleša iz Zagreba. Studenti su pokazali zrele razmišljanja o tim dubokim i egzistencijalnim pitanjima znanosti i vjere. Drugi je događaj jubilaran, 20. smotra crkvenih zborova na kojoj je 18. studenoga u crkvi sv. Bonifacija u Metzingenu nastupilo četrnaest zborova djece i mladih iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj. Tijekom misnog slavlja, koje je prije smotre predvodio voditelj HKM Reutlingen, Merzingen i Tübingen vlč. Ante Kutleša, posebno se molilo za žrtve Vukovara, Škabrnje i mnogih drugih mjesta diljem Hrvatske i

Bosne i Hercegovine o 26. obljetnici tragedije grada Vukovara, Škabrnje i mnogih drugih mjesta diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Treći događaj je proslava 50. obljetnice Hrvatske katoličke misije Mainz, koja je svečano proslavljena misnim slavljem u crkvi sv. Bonifacija u Mainzu 29. listopada, a večer ranije, 28. listopada i prigodnom akademijom u Ludwig-Eckes-Festhalle u Nieder-Olm kod Mainza. Svečano misno slavlje predvodio je uime zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, zagrebački pomoćni biskup i generalni vikar Zagrebačke nadbiskupije mons. Ivan Šaško, koji je istaknuo kako hrvatska duša nigdje ne progovara tako lijepo kao u Crkvi, što se potvrdilo i na tom slavlju. U ovom broju posebno se ističe Priopćenje za javnost BK BiH u povodu presude u Den Haagu.

Svima blagoslovljen Božić i 2018. godina! Urednik

Iz delegatove Poruke

Božićni običaji u Njemačkoj i u nekim drugim zemljama

Advent i božićno vrijeme u mnogim zemljama svijeta, kao i u našim domovima povezani su s posebnim običajima i tradicijama. Želimo vas upoznati s nekoliko običaja u Njemačkoj i u nekim drugim zemljama. Naime, s početkom došašća ili adventa, prigodna rasvjeta s ukrasnim božićnim simbolima ukazuje na dolazeću svetkovinu Božića. Adventski vijenac s četiri svijeće za svaku nedjelju došašća nalazi se ovih dana u gotovo svakom domaćinstvu u Njemačkoj. Posjeta božićnih sajмова ušla je u predbožićnu tradiciju. Na Badnjak nakon sv. mise i zajedničke večere obitelj i prijatelji daruju se prigodnim darovima koji su stavljeni ispod tradicionalnog božićnog drvca. Božićna slavlje uključuje odlazak na svečane sv. mise polnoćke te na sam blagdan Božića 25. prosinca. Drukčije je primjerice u Kini. Samo dva posto Kineza su kršćani. Oni slave Božić na svoj način. Ulice i trgovi svečano su ukrašeni svjetlima i božićnim drvcima. Britanci pak

u predbožićnom razdoblju ukrašavaju svoj dom vrlo šarenim božićnim ukrasom. Na jugu SAD-a Božić se slavi nešto glasnije vatrometom. Taj običaj potječe iz vremena kolonizacije južne Amerike, kada je velika udaljenost od susjeda bila poveznica ovom posebnom vrstom poruke na Božić. U Australiji je na Božić svečano. Djeca u Grčkoj 24. prosinca izlaze na ulice pjevajući i svirajući bubnjeve. U Švedskoj, Božić tzv. „Julfest“ slavi se od prve nedjelje došašća pa do 13. siječnja. Na Filipinima božićne proslave počinju 16. prosinca i traju do prve nedjelje u siječnju. Dana 25. prosinca cijela obitelj odlazi na sv. misu. Svi ovi običaji koliko i bili različiti imaju jedan zajednički temelj, a to je obnova božićne radosti.

Stoga neka nam običaji u našim obiteljima i našim crkvenim zajednicama pomognu da što dublje uronimo u radost Božjeg utjelovljenja i proslavimo Božić u ljubavi i miru sa sobom i svojim bližnjima!

Vaš vlč. Ivica Komadina, delegat

Povijesni Papin pohod Mianmaru i Bangladešu

Papa Franjo bio je na svome 21. međunarodnom apostolskom putovanju od 27. studenoga do 2. prosinca u Mianmaru i Bangladešu.

Na svoje 21. inozemno apostolsko putovanje u Mianmar i Bangladeš papa Franjo krenuo je s rimske zračne luke Fiumicino u nedjelju 27. studenoga u 21.40, te je tijekom leta razgovarao s novinarima, te poslao više pozdravnih brzojava, a kod prelijetanja Hrvatske i hrvatskoj predsjednici Kolindi Grabar Kitarović. U ponedjeljak 27. studenoga u 13.30 sletio je u mianmarski grad Yangon gdje je i bilo službeno primanje. Sljedećega dana, u utorak 28. studenoga u jutro se susreo s vjerskim poglavarima u refektoriju Nadbiskupskoga dvora, a poslije podne nastavio put za Nay Pyi Taw gdje je službeno primljen u Predsjedničkoj palači u kurtoaznom posjetu predsjedniku, nakon čega se susreo s vladinom savjetnicom i ministrom vanjskih poslova, civilnim vlastima, predstavnicima mianmarskoga društvenoga života i Diplomatskim zborom. Istoga se dana vratio u Yangon. U srijedu 29. studenoga ujutro je slavio misu na „Kyaikkasan Groundu“, a poslije podne susreo se s Vrhovnim vijećem „Sangha“ budističkih redovnika u Centru Kaba Aye, te s mianmarskim biskupima u salonu katedrale Blažene Djevice Marije. U istoj je katedrali s mladima proslavio misu ujutro u četvrtak 30. studenoga, nakon čega je službeno ispraćen iz zračne luke Yangon za Dhaku u Bangladešu gdje je poslije podne, nakon službenoga prijama, posjetio Nacionalni spomenik mučenicima Savar, odao počast ocu nacije u memorijalnom muzeju Bangabandhu te se upisao u knjigu uspomena, održao kurtoazni posjet predsjedniku te se susreo s tamošnjim vlastima, predstavnicima društvenih skupina i Diplomatskim zborom. U petak 1. prosinca papa Franjo ujutro je slavio misu sa svećeničkim redanjem u parku Suhrawardy Udyan, poslije podne se susreo s predsjednikom vlade u Apostolskoj nuncijaturi, nakon čega je pohodio katedralu i susreo se s bangladeškim biskupima u Svećeničkom umirovljeničkom domu, a u vrtu Nadbiskupske palače održan je me-

đureligijski i ekumenski susret za mir. U subotu 2. prosinca Sveti Otac posjetio je Kuću Majke Terezije u Tejgao-nu, susreo se sa svećenicima, redovnicima, zavjetovanim, sjemeništarima i novakinjama u crkvi Svete krunice, posjetio župno groblje i staru Crkvu Svete krunice, a s mladima se poslije podne susreo u Zavodu Naše Gospe

„Zahvaljujem svima koji su me pratili molitvom, te pozivam sve da mi se pridruže u zahvaljivanju Gospodinu, koji mi je dopustio susresti te narode, posebno katoličke zajednice, te biti izgrađen njihovim svjedočenjem. Hvala puno narodu Mianmara i narodu Bangladeša!“, kazao je papa Franjo.

u Dhaki, što je ujedno bio i posljednji susret na njegovom putovanju prije povratka za Rim, a nakon službenoga ispraćaja u zračnoj luci glavnoga bangladeškoga grada Dhake.

„Hvala puno narodu Mianmara i narodu Bangladeša!“

„Draga braćo i sestre, ove sam se noći vratio s apostolskog puta u Mianmar i Bangladeš. Zahvaljujem svima koji su me pratili molitvom, te pozivam sve da mi se pridruže u zahvaljivanju Gospodinu, koji mi je dopustio susresti te narode, posebno katoličke zajednice, te biti izgrađen njihovim svjedočenjem. U meni je utisnuto sjećanje na mnoga životom kušana, ali časna lica s osmjehom. Sve ih nosim u srcu i u molitvi. Hvala puno narodu Mianmara i narodu Bangladeša!“

Tim je riječima još jednom papa Franjo na prvu nedjelju došašća 3. prosinca na Trgu sv. Petra, nakon molitve Angelusa, podsjetio na svoj višednevni apostolski pohod tim dvjema azijskim državama, o kojemu je otvoreno govorio i novinarima u zrakoplovu na povratku u Vatikan. Kao što je i običaj, Sveti Otac po povratku s nekoga pohoda održa i konferenciju za novinare koji putuju s njim u zrakoplovu,

a tako je bilo i nakon ovoga 21. inozemnoga putovanja, a ovaj je puta bilo puno vremena jer je let trajao više od 10 sati. Papa Franjo od ponedjeljka do četvrtka – kao prvi Papa – pohodio je Mianmar, raniju Burmu, te je nastavio putovanje u susjedni Bangladeš koji je do 1971. bio dio Pakistana. A po povratku iz Dhake papa Franjo novinarima je otkrio da već planira pohode Aziji, pa bi tako već 2018. rado posjetio Indiju, jer je ove godine taj plan otpao iz organizacijskih razloga, jer je Indija tako velika da je potrebno otputovati samo u nju.

Pohod prožet jakim međureligijskim dijalogom

Pohod objema južnoazijskim zemljama bio je prije svega prožet jakim međureligijskim dijalogom, a i krizom vezanom uz muslimansku manjinu Rohinge, koje protjeruju iz Mianmara i utočište traže u Bangladešu. Papa je objasnio da tu krizu nije stavljao u prvi plan, jer mu je važno bilo da progovori o njoj, ali i da oni koji trebaju shvati njegovu poruku, a to se ne događa kada „netko nekome zalupi vratima pred nosom“, posebno preko izričitoga spominjanja progonjene etničke skupine i to u službenom govoru. Stoga je pokušao stvari reći „korak po korak, uz slušanje odgovora“. Sveti Otac izričito je spomenuo Rohinge pretposljednega dana svoga putovanja u Bangladešu na susret s nekim od izbjeglica.

U službenim govorima u Mianmaru radije je „opisao okolnosti“, premda bi – prema vlastitim riječima – radije govorio izravno. No, to je učinio u tijeku susreta s vojnim vrhom i njihovim zapovjednikom Min Aung Hlaingom koji je sam tražio susret s njim. Tim je susretom na kraju Papa bio „vrlo, vrlo zadovoljan“, te se usudio reći „sve što sam kanio reći“. Jasnim je riječima Papa u tijeku konferencije za medije branio savjetnicu vlade i dobitnicu Nobelove nagrade za mir

Nastavak na str. 24

IZ CRKVE U DOMOVINI

„Zlo želi stisnuti dušu, sapeti pamet...”

„Svi moramo shvatiti da ta odgovornost leži na nama. Htio bih nešto zamoliti i vas medije. Previše je negativnog naboja u javnosti. Potrebno je malo ohrabrenja i nade da ljudi ne izgube nadu opstanka i života u ovoj zemlji”, kazao je kardinal Puljić.

Nakon kolone sjećanja u kojoj je prema procjeni organizatora bilo više od 64.000 sudionika, o 26. obljetnici pada grada heroja na Dan sjećanja na žrtvu Vukovara slavljena je euharistija na Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskoga rata. Uz državni vrh, te nazočnosti više (nad)biskupa, svećenika, brojnih vjernika iz svih krajeva, predvoditelj misnoga slavlja požeški biskup Antun Škvorčević podsjetio je da na Memorijalnom groblju obnavljamo istinu o stradanju ovoga grada, i na herojstvo brojnih hrvatskih branitelja, napose poginulih i preminulih koji su mu očuvali dostojanstvo, zatim nedužno ubijenih civila i nestalih. „Oplakujemo brutalno ubijene i bačene u masovne grobnice, iskazujemo suosjećanje za odvedene u logore, svjedočimo solidarnost prema svima koji su pretrpjeli nasilje, poniženje, prijezir i razaranje vlastite imovine.” Nadalje je biskup Škvorčević istaknuo da zamka okrutno počinjenoga zla u Vukovaru na različite načine vreba i danas. „To zlo nam želi stisnuti dušu, sapeti pamet, zarobiti nas u svoje okove, usmjeriti da živimo po njegovu diktatu, uvjeravajući nas kako je smisleno ono najbesmislenije: mrziti kao odgovor na počinjeno zlo i naneseu nepravdu. Verbalna ratobornost na javnoj sceni kod nas prostor je u kojem zlo vrti svoje kolo, a mržnja brusi zube, umrtvljuje duše, vodi u sljepilo, truje sadašnjost i krađe budućnost. U Vukovaru i Hrvatskoj potrebni su nam ljudi velika duha, osjetljive savjesti, sažaljna srca, dalekovidni proroci koji odbacuju nasilje, praštanjem proširuju prostore slobode od zla u kojima sa svom bistrinom vide veličinu žrtve, svjedoče vjeru u pobjedu ljubavi te pamte prošlost očišćenu od mržnje u svoj snazi njezine poučljivosti”, kazao je biskup Škvorčević. Na početku misnoga slavlja đakovačko-osječki nadbiskup mons. Đuro Hranić je istaknuo da spo-

minjući se vukovarskih branitelja i svih žrtava Domovinskoga rata, te svoje misli, osjećaje i nade stapamo u spomen slavlje Kristova prijelaza kroz smrt u život, u slavlje euharistije na čast otajstva Križa i muke Gospodnje.

O 26. obljetnici stradanja Vukovara, na Dan sjećanja na žrtvu Vukovara na Memorijalnom groblju u Vukovaru sv. misu je predvodio požeški biskup Antun Škvorčević

Heroji i patnici

U herojskom i patničkom mjestu i župi Saborsko održan je spomen na tragični događaj pada toga mjesta u neprijateljske ruke prije 26 godina, kada je agresorska JNA sa srbočetničkim snagama spalila mjesto, a one koji su ostali mučki pobila. Nakon komemoracije kod spomen obilježja i čitanja imena 51 poginule osobe misu za žrtve Saborskoga u župnoj crkvi sv. Ivana Nepomuka predslavio je župnik dr. fra Draženko Tomić.

Petnaest tisuća ljudi na 26. obljetnici stradanja odalo je počast ubijenima u Škabrnji. Misno slavlje za stradale i za domovinu u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Škabrnji predvodio je vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj Jure Bogdan. Koncelebrirali su zadarski nadbiskup Želimir Puljić, šibenski biskup Tomislav Rogić i umirovljeni šibenski biskup Ante Ivas te brojni svećenici iz cijele Hrvatske.

Zahvalnica na 5. obljetnicu oslobođenja hrvatskih generala Ante Gotovine i Mladena Markača slavljena je u dupkom ispunjenoj zagrebačkoj katedrali. Zagrebački pomoćni biskup Ivan

Šaško između ostaloga je poručio: „Postali su licem naroda i istine, žrtve i slobode”.

Previše je negativnog naboja u javnosti

Zasjedanje Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održano je u Sarajevu, a aktualnosti su iznesene na tiskovnoj konferenciji o kojima su govorili predsjednik i dopredsjednik Biskupske konferencije BiH vrhbosanski nadbiskup i metropolit kardinal Vinko Puljić i vojni biskup u BiH Tomo Vukšić. Kardinal Puljić je istaknuo da je u kolegijalnosti biskupa raspravljano o zajedničkim brigama kako bi svojim vjernicima uputili ohrabrenje i potporu. O odlasku mladih ljudi kardinal Puljić je kazao da tu brigu dijele s odgovornošću – i Crkva, i politika i društvo, a isto tako i obitelji. „Svi moramo shvatiti da ta odgovornost leži na nama. Htio bih nešto zamoliti i vas medije. Previše je negativnog naboja u javnosti. Potrebno je malo ohrabrenja i nade da ljudi ne izgube nadu opstanka i života u ovoj zemlji”, kazao je kardinal Puljić. Biskup Vukšić, koji je ujedno predsjednik Vijeća za medije BK BiH istaknuo je da će do kraja godine napraviti popis zanimljivih crkvenih događanja za 2018. godinu i na mrežnoj stranici Biskupske konferencije BiH to učiniti dostupnim medijskim djelatnicima. Izrazio je radost zbog buduće suradnje.

U prostorima Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske u Zagrebu, ministrica Blaženka Divjak primila je požeškog biskupa Antuna Škvorčevića u pratnji Ivice Žuljevića, predstojnika Ureda Požeške biskupije za katoličke škole. Biskup i ministrica razgovarali su o različitim pitanjima formalne i praktične naravi, vezanima za katoličke škole u Hrvatskoj. Posebnu pozornost posvetili su temama kurikularne reforme i njihovu značenju za katoličke škole.

A.O.

STUTTGART

Šesti susret hrvatskih sudenata iz Njemačke

Na susretu u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni i Hrvatskih katoličkih zajednica bl. Alojzija Stepinca i sv. Martina u Stuttgartu, okupilo se oko sto sudionika.

Šesti po redu susret hrvatskih studenata iz Njemačke održan je od petka, 27. do nedjelje, 29. listopada u Stuttgartu, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni i Hrvatskih katoličkih zajednica bl. Alojzija Stepinca i sv. Martina u Stuttgartu. Na susretu, koji je započeo u petak, 27. listopada Misnim slavljem u kapelici zajednica, okupilo se oko stotinu stu-

organizaciju susreta, predstavili su se studenti jedni drugima prema misijama i zajednicama iz kojih su pristigli. Susret je nastavljen u subotu, 28. listopada misnim slavljem koje je predvodio voditelj HKZ Stuttgart-centar fra Zvonko Tolić u zajedništvu s delegatom vlč. Ivicom Komadinom, dušobrižnikom u toj zajednici fra Mijom Šabićem, voditeljem Hrvatske katoličke misije Ingolstadt don Matom Križi-

dogada europeizacija i globalizacija koja se očituje i u religioznosti. Hrvatska je imala i neke specifičnosti. U okviru bivše države mnogi Hrvata i kato-

Predavanje je održao prof. dr. Stipe Kutleša iz Zagreba

Misno slavlje u kapelici zajednica u Stuttgartu predvodio je voditelj zajednica bl. Alojzija Stepinca i sv. Martina fra Zvonko Tolić u zajedništvu s delegatom vlč. Ivicom Komadinom i drugim svećenicima

denata i drugih mladih iz Njemačke. Misno slavlje predvodio je dušobrižnik u toj zajednici fra Mijo Šabić u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom i voditeljem zajednice fra Zvonkom Tolićem. Potom je susret nastavljen u dvorani zajednica.

Pozdravnu riječ uputio je fra Zvonko Tolić, koji je ujedno predstavio te zajednice. Sve je pozdravio i delegat vlč. Ivica Komadina koji je podsjetio kako je peti susret održan prošle godine u Berlinu, a prethodna četiri u Frankfurtu na Majni. Ujedno je studentima zaželio puno radosti u međusobnom susretu. Uvod u predavanje, koje je održao u subotu 28. listopada dao je prof. dr. Stipe Kutleša iz Zagreba. Nakon što je predstavljena skupina mladih iz HKZ Stuttgart zadužena za

ćem, voditeljem HKZ Reutlingen, Merzingen i Tübingen vlč. Antom Kutlešom i dušobrižnikom u tim zajednicama vlč. Ivicom Zrncom, a na susretu je bila i pastoralna suradnica iz tih zajednica s. Mirjam Laco.

Potom je u dvorani predavanje pod nazivom „Znanost i vjera – može li znanstvenik biti vjernik?“ održao dr. Kutleša. Pritom je istaknuo kako je znanost u današnjem svijetu jedna od najvažnijih poluga napretka i ideala boljeg životnog standarda. Čini se da je znanost potisnula sve druge ljudske aktivnosti, a posebno religiju i vjeru. To se osobito dobro uočava na tzv. naprednom Zapadu. Ali te „tekovine“ Zapada sve brže stižu i u Hrvatsku. No, hrvatsko je društvo još uvijek više kršćansko nego prosječno europsko iako se i kod nas sve više i sve brže

lici osjećali su se kao građani drugoga reda. Religija se omalovažavala i smatrala se „opijumom za narod“. Nadomjestak za religiju bila je znanost koja je bila određena i uvjetovana ideologiziranim društvenom i političkom situacijom. Sve je u društvu bilo podvrgnuto marksističkoj i komunističkoj ideologiji pa i znanost. Znanost se ipak smatrala temeljem na koji su se komunistički ideolozi pozivali. Religija se ipak nije mogla lako eliminirati iz društva pa je smatrana privatnom stvari pojedinca i institucionalno je bila odvojena od države. Posebno se loše gledalo na katoličanstvo i na Katoličku Crkvu u hrvatskom narodu. Tijekom i nakon Drugoga vatikanskog koncila počela je u Hrvatskoj neka vrsta sramežljivog dijaloga između marksističkih ideologa i katoličkih teologa. To je imalo važnog utjecaja na kasniju političku i kulturnu situaciju u Hrvatskoj, kao i na odnos znanosti i religije. Kad je Hrvatska postala neovisna država, religija je postala više javna stvar u društvu što se vidi i po tome što je u školski sustav uveden vjeronauk. Nakon 2000. godine u Hrvatskoj su na vlast došli reformirani komunisti koji su nastojali obnoviti komunističku ideologiju kao i propagirati ateizam, reformirati školski odgojni i obrazovni sustav i sve to prikazati kao

Okupljeni studenti na svom šestom po redu susretu u Njemačkoj

znanstveno utemeljeno. Dogmatski um jednog dijela znanstvene zajednice i danas nastoji zadržati monopol nad znanstvenom istinom. Pod utjecajem europskih i svjetskih trendova i u Hrvatskoj su vrlo militantni postali tzv. „novi ateisti“ i scijentisti koji nastupaju u ime znanosti i ističu da je znanost jedini način spoznaje koji vodi do istine. Ta se tvrdnja osniva na metafizičkom uvjerenju, a scijentisti, paradoksalno, odbacuju svaku metafiziku. Prema scijentističkom tumačenju vjera i religija su iracionalne i štetne, a metafizika je besmislena. Scijentizam sam upada u logička protuslovlja, ali ne odustaje od svojih

tvrdnji. Kako se scijentizam ne može opravdati znanstveno, a i logički je nekonzistentan onda se on može smatrati nekom vrstom ideologije. No, znanost se ne smije poistovjećivati sa scijentizmom. Najveći broj znanstvenika danas nisu scijentisti. S obzirom na to da se sve više zna o povijesti znanosti, religije te o njihovu odnosu kroz povijest moguće je kritičkiije gledati i znanost i religiju. U tom smislu je moguće provesti neku vrstu deideologizacije i demitologizacije znanosti i pokazati da su i u znanosti postojala kriva shvaćanja te da veliki broj ljudi još i danas ima krive spoznaje o važnim znanstvenim postignućima u prošlosti te o ulozi znanosti u sadašnjosti. Najvažniji znanstveni mitovi o odnosu znanosti i religije, koji

su još u velikoj mjeri prisutni i danas, su slučaj Galilei i Darwinova teorija evolucije. Glavna tvrdnja scijentista i ateista je da je religija, a posebno Katolička Crkva kočila razvoj i napredak znanosti. Ako se znaju činjenice da su europska sveučilišta kao glavni nositelji znanosti i obrazovanja stvoreni u okviru kršćanskog, posebno katoličkog ozračja, onda će se lako pobiti ta neutemeljena tvrdnja. Također su gotovo svi znanstvenici prijašnjih razdoblja bili vjernici i to im nimalo nije smetalo da se bave najvrhunjskim znanstvenim radom. Tako je to i danas, istaknuo je dr. Kutleša.

Nakon predavanja studenti su podijeljeni u devet skupina razmišljali o pitanjima vezanima za predavanje, a potom su izvijestili do kojih su zaključaka došli, a nakon toga je bila prilika za diskusiju u kojoj su pokazali zrela razmišljanja o tim dubokim i egzistencijalnim pitanjima znanosti i vjere. Nakon ručka studenti su posjetili grad Stuttgart, i posebno Mercedes-Benz muzej. Nakon večere, mladi se se zadržali uz pjesmu i razgovor u ugodnom druženju. Susret je završio u nedjelju 29. listopada misnim slavljem u crkvi sv. Hedwige u Stuttgart-Möhringenu. Misno slavlje predvodio je i propovijedao fra Zvonko Tolić, koje je uvećao zbor studenata. Mladi su ujedno pozvani na susret sljedeće godine u Njemačkoj, a o detaljima će biti na vrijeme obaviješteni.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Studenti za vrijeme upoznavanja znamenitosti Stuttgarta

METZINGEN

Održana jubilarna 20. smotra crkvenih zborova

Na smotri je nastupilo četrnaest zborova djece i mladih iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj.

Jubilarna, 20. smotra crkvenih zborova iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ) u Njemačkoj, na kojoj su nastupili zborovi djece i mladih, održana je u subotu 18. studenoga u crkvi Sv. Bonifacija u Metzingenu, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni i Hrvatske katoličke zajednice Sv. Nikole Tavelića iz Metzingena. Susret je započeo svečanim misnim

„Na vjeronauku i na misi mogli smo upoznati velike zasluge tih dvojice apostolskih prvaka, koji su dali svoj život za Isusa Krista. Današnjim danom smo također vezani za bitne činjenice i povijesne trenutke našega hrvatskog naroda. Za nas je na poseban način važan današnji dan. To je sjećanje na grad Vukovar. Dok se prisjećamo grada Vukovara, trebamo se prisjećati i ostalih mjesta, Škabrnje, i svih drugih

ralnih suradnika (laika) kao i voditelja vaših zborova. To je vaša žrtva i nemojte se u tome umoriti.“ Misno slavlje pjesmom i glazbom je pratio zbor mladih HKZ Metzingen, Reutlingen i Tübingen pod vodstvom Vlatke Vukašinac.

Prije početka smotre, na kojoj je sudjelovalo četrnaest zborova, sudionice i sudionike pozdravili su vlč. Ante Kutleša i generalni konzul Slavko Novokmet koji su im zaželjeli puno rados-

Smotru je otvorio delegat vlč. Ivica Komadina

Misno slavlje u punoj crkvi Sv. Bonifacija predvodio je vlč. Ante Kutleša

slavljem u punoj crkvi Sv. Bonifacija, koje je predvodio domaćin, voditelj HKZ Reutlingen, Metzingen i Tübingen vlč. Ante Kutleša u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom, dušobrižnikom u tim zajednicama vlč. Ivicom Zrnom te s još sedmoricom hrvatskih biskupijskih i redovničkih svećenika, koji su došli u pratnji svojih zborova zajedno s pastoralnim suradnicama redovnicama i pastoralnim referentima (laicima). Misnom slavlju pribivao je i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Stuttgarta Slavko Novokmet sa suprugom.

Sve je na početku mise pozdravio vlč. Kutleša koji je okupljene pozvao na molitvu na dan 26. obljetnice tragedije grada Vukovara, Škabrnje i mnogih drugih mjesta diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine. U propovijedi je vlč. Ante Kutleša kazao kako nas današnja liturgija upućuje na proslavu bazilike dvojice velikana sv. Petra i sv. Pavla.

„mjestu diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine, gdje je naš narod i naš čovjek proživljavao teške trenutke svoga opstanka. Dana 18. studenoga 1991. razrušen je grad Vukovar, narod protjeran, mnogi odvedeni u zatočeništvo, a mnogi još i danas traže svoje drage. U domovini su mnogi dali svoj život za druge, za svoje bližnje. Vukovar je za nas Hrvate i za naš hrvatski narod najjasniji simbol hrvatske slobode. To uvijek trebamo znati. Žrtve Vukovara, Škabrnje i ostalih mjesta Hrvatske i Bosne i Hercegovine nikad ne smijemo zaboraviti. Trebamo ih dostojno poštovati i za njih moliti“, kazao je vlč. Kutleša, dodavši kako smo se okupili na ovom sutretu da bismo uobličili susret Krista i čovjeka kroz glazbu i pjesmu. „Želimo vam, draga djeco i mladi, da kroz pjesmu date Bogu ono najljepše, a nama koji ćemo vas slušati lijepu i duhovnu poruku. Zaslužujete veliku zahvalnost, osobito svećenika i pastoralnih suradnika (redovnica) i pasto-

ti i uspjeha. Potom je delegat vlč. Ivica Komadina prije otvorenja smotre zahvalio djeci i mladima što su se odazvali na smotru u tolikom broju, posebno roditeljima koji ih dovode i voditeljima zborova koji s njima vježbaju. Svaki zbor otpjevao je po dvije duhovne skladbe, a redoslijed nastupa zborova odredili su izvlačenjem iz košarice vlč. Kutleša, vlč. Zrno i s. Mirjam Laco. Tako su u nastavku nastupili zborovi iz HKM i HKZ sljedećim redoslijedom: Zbor HKZ Ludwigsburg izveo je skladbu „Samo Isus može!“, (autor teksta: Darko Keravica; autor glazbe: Marijo Merdžan) i „Blagoslovljeni milosrdni“ (Himna svjetskog dana mladih u Krakovu 2016., (autor teksta i glazbe: Jakob Blycharz). Svirali su: Mathilda Maria Peter (keyboard); Ivan Maljevac i Frano Morgan (gitare). Zborom je ravnala Monika Peter, voditeljica zbora. Zbor HKM Wiesbaden izveo je skladbu „Putovima pjesme nove“, (tekst: s. Vilma Šurjak; glazba: Stipica

Na kraju su podijeljene spomenice predstavnicima zborova

Grgat) i „Smiri se, golube mira“, (tekst: Ivan Golub; glazba: Miroslav Martinjak). Svirala je Nikolina Dedić, a zborom je ravnala s. Auksilija Milić - voditeljica zbora. Zbor HKZ Balingen-Albstadt izveo je skladbe „Dođi Kriste“, (autor teksta i glazbe: don Ivo Šutalo) i „Mir, mir, mir“, (autor teksta i glazbe: don Ivo Šutalo). Svirala je i zborom ravnala: Martina Krajina – voditeljica zbora. Zbor HKM Darmstadt izveo je skladbe „Isus je Gospod“, (autor teksta

ma pjesme nove“, (tekst: s. Vilma Šurjak; glazba: Vlado Sunko). Svirao je Instrumentalni sastav mali „Pax“. Zborom je ravnala s. Pavlimira Šimunović, voditeljica zbora. Zbor HKZ Esslingen-Nürtingen-Filderstadt-Kirchheim izveo je skladbe „Ja sam sretan“, (autor teksta i glazbe: Josip Derniković) i „Slavim te, Gospodine“, (tekst: Petra Topličanec; glazba: Cheb Khaled: c'est la vie). Svirali su: Vera Martinović i Ivan Ivanković. Zborom je ravnala Vera

jem ti“, (autor teksta i glazbe: Reuben Morgan). Svirao je Domagoj Spajić. Voditeljica je zbora Sanja Jakopić. Zbor HKM Ingolstadt izveo je skladbe „Santo“, (tekst: Zajednica mladih varaždinske katedrale; glazba: tradicionalna afrička, Zair) i „Naš Bog je velik“, (tekst: Chris Tomlin; glazba: Chris Tomlin, Jesse Reeves, Ed Cash). Svirali su: Ana Klišanin, Mia Lukač, Valentina Furić i Enea Fechner. Zborom je ravnala Meniten Fechner, a voditeljica je zbora Ružica Lukač. Zbor HKZ Ludwigshafen am Rhein izveo je skladbe „Naš Bog je velik“ (How Great Is Our God), (autor teksta i glazbe: Chris Tomlin) i „Jerihonske zidine“, (autor teksta i glazbe: Romana Rodaković). Svirali su: Filip Ivković i Antun Anić. Zborom je ravnala Carmen Bajan, voditeljica zbora. Zbor HKM Rüsselheim izveo je skladbe „Isuse, Isuse“, (autor teksta i glazbe: don Ivo Šutalo) i „Ti svjetlo svijeta“, (autor teksta i glazbe: Hillsong). Svirali su: Monika i Josip Perić. Zborom je ravnala s. Estera Marijić, voditeljica zbora. HKZ Stuttgart-Zentrum izveo je skladbe „S klicanjem“, (tradicionalna) i „Primit ćete snagu“, (autor teksta i glazbe: Michael Talbot). Svirali su: Luka Musa i Julija Kelemin. Zborom je ravnala Martina Krajina, voditeljica zbora.

Nakon smotre vlč. Kutleša, vlč. Zrno i s. Mirjam Iaco predali su predstavnicima zborova spomenice, a delegat vlč. Komadina zaslužnima za ostvarenje smotre uz zahvalnu riječ i prigodne darove. Program su vodili Magdalena Bekavac i Ivan Tulumović iz HKZ Reutlingen. Nakon smotre u župnoj dvorani ispod crkve za sve je priredjen objed. Susret je nastavljen uz pjesmu i druženje.

Tekst snimke: Adolf Polegubić

Nastup zbora HKM Frankfurt pratio je instrumentalni sastav mali „Pax“

i glazbe: skupina Shalom) i „Evo me“ (Predivan Bog), (autor teksta i glazbe: skupina „Emanuel“). Svirali su Noah Medo i Josipa i Marin Štajduhar. Zborom je ravnala Katarina Mihaljević. Voditelji zbora su: Katarina Mihaljević i Noah Medo. Zbor HKM Mainz izveo je skladbe „S neba anđel Božji“, (tekst: Miroslav Vuk; glazba: Anđelko Klobučar) i „Sretna sigurnost“, (tekst: Fanny J. Crosby; glazba: P. Knapp). Svirala je skupina mladih. Zborom je ravnala s. Dionizija Tomas, voditeljica zbora. Zbor HKZ Frankfurt izveo je skladbe „Zoveš me Bože“, (tekst: s. Vilma Šurjak; glazba: Šime Marović) i „Putovi-

Martinović, voditeljica zbora. Zbor HKM Mannheim-Mosbach izveo je skladbe „Moj Isus“, (autor teksta i glazbe: Michael Whitaker Smith) i „Želim klicati“ (Traditional). Zborom je ravnala: Marija Marković. Zbor HKZ Pforzheim-Bruchsal (HKM Mittelbaden) izveo je skladbe „Naš Bog je velik“, (autor teksta i glazbe: Chris Tomlin) i „Mi želimo uzdići Isusa“, (autor teksta i glazbe: nepoznat). Zborom je ravnao Dominik Spajić. Svirao je Domagoj Spajić, voditelj zbora. Zbor HKZ Karlsruhe (HKM Mittelbaden) izveo je skladbe „Prinosimo kruh“, (aranžman: Adam Mokos Pazman) i „Srce preda-

MAINZ

Proslavljena pedeseta obljetnica misije

Hrvatska katolička misija Mainz proslavila je 28. i 29. listopada 50. obljetnicu svoga postojanja i djelovanja. Središnji događaj bilo je svečano nedjeljno misno slavlje u crkvi Sv. Bonifacija u Mainzu, u kojoj se Hrvati katolici iz te misije okupljanju na nedjeljno misno slavlje. Misu je u punoj crkvi predvodio uime zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, zagrebački pomoćni biskup i generalni vikar Zagrebačke nadbiskupije Ivan Šaško, u zajedništvu s ravnateljem Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. vlč. Tomislavom Markićem, delega-

se svake nedjelje i blagdana, uz male prekide, misa na hrvatskom jeziku slavi upravo u toj crkvi. Na prvoj misi koju je fra Stjepan tu slavio bilo je sto dvadeset četvero vjernika, a već na sljedećoj misi bilo je sto pedeset troje vjernika, od čega 96 muškaraca, 51 žena i četvero djece. Istaknuo je kako je mons. Giebelmann najzaslužniji za tu veliku proslavu. Pozdravio je i članove župnog vijeća, kao i članove župnih vijeća tijekom svih tih godina kojima je zahvalio na potpori, sadašnjim i bivšim ministrantima, kao i svim vjernicima koji na razne načine sudjeluju i

toličke zajednice. Ovdje su hrvatski ljudi bili suočavani s puno trpljenja i dvojba, a jednako tako s velikom ljubavlju s pomoći i prihvaćanja. I ovdje se mjesna Crkva Biskupije Mainz očitovala kao ozračje prihvaćanja da bismo i mi svjedočili da vjernik uvijek u Crkvi ima svoj dom i da je svaki čovjek poštovan u svome od Boga darovanom dostojanstvu. Prijašnji naraštaji našega naroda oblikovani su kršćanstvom i njime prožeti. Hrvati su odlazeći iz domovine sa sobom ponijeli najbitnije, a to je ljubav. I ova je zajednica u Mainzu u nevolji mnogoj prigrllila riječ s ra-

Misno slavlje uz sudjelovanje brojnih vjernika predvodio je zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško

tom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom, uime Biskupije Mainz biskupskim vikarom Dietmarom Giebelmannom, katedralnim dekanom u Mainzu Heinzom Heckwolfom, te s dvojicom dominikanaca iz Mainza o. Diethardom Zielsom i o. Franom Prcelom, te s prof. dr. fra Antom Crnčevićem s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. U misnom slavlju sudjelovali su i veleposlanik R. Hrvatske iz Berlina dr. Gordan Grlić Radman i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurta Vladimir Duvnjak, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevačka Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina sa sjedištem u Sarajevu s. Kata Karadža sa skupinom svojih sestara, kao i predstavnici policije gradova prijatelja Zagreba i Mainza.

Sve je na početku pozdravio voditelj misije fra Ante Bilić, podsjetivši kako je u toj crkvi prvi voditelj misije fra Stjepan Pavić slavio prvu misu za Hrvate 1. listopada 1967. godine. Od tada

sudjelovali su u raznim aktivnostima. „Pozdrav i dobrodošlica također svim Hrvatima koji su posljednjih mjeseci i godina pristigli na područje misije. Neka se ugodno osjećaju kao svoji među svojima“, rekao je fra Ante Bilić.

U uvodnoj riječi biskup Šaško prenio je pozdrave kardinala Bozanića, koji ga je, kako je istaknuo, poslao u tu misiju, da svima prenese njegovu blizinu, čestitke i molitveno zajedništvo. „Kardinalu se pridružuju i ostali hrvatski biskupi iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine“, istaknuo je.

U propovijedi biskup Šaško istaknuo je kako je znakovito da je jubilejsko slavlje misije palo upravo u nedjelju koja donosi riječi knjige Izlaska o ponašanju prema pridošlicama, prema onima koji su u oskudici ili bez zaštite, a uz to i Isusov sažetak Svetoga pisma o povijesti Božje ljubavi, povijesti spasenja i milosrđa. Pozvani smo na tome nadahnjivati svoje ponašanje u odnosu prema drugima. U biti je taj sažetak bio u središtu života i ove hrvatske ka-

došću Duha Svetoga. Uz sve muke koje je prošao prvi naraštaj, njihovi plodovi ovdje pokazuju da su živjeli snagom i radošću Duha Svetoga. I kad su jednom nogom bili u Njemačkoj, a drugom u Hrvatskoj, postojalo je nešto što je trebalo čuvati cjelovitim, a to je srce. Najviše boli kad je srce podijeljeno. Ostanite u Crkvi ponosni i zahvalni Bogu za dar vjere i dar Crkve bez obzira na sve naše nesavršenosti, nedostojnosti, stranputice. Naša nas povijest uči da je važno ne udaljiti se od stožera, od iskustva zajedništva s Bogom. Sinoć me posebno dirnula okupljenost i blizina hrvatske duše u zajedništvu naraštaja i njemačkih prijatelja. Hrvatska duša nigdje ne progovara tako lijepo kao u Crkvi. Dirnuo me žar i oduševljenost mladih koji gaje i svjedoče nadu i ljepotu duha i kulture. Važno je uvijek imati dovoljno sućuti za druge. Javlja se i utješna slika kako u trenucima kada je teško, trčimo u zagrljaj majke koja nas zakriljuje i utopljuje svojim plaštem i zagrljajem. I hrvatski

vjernici su od davnine hrlili Blaženoj Djevici Mariji, Milosnoj Gospi, i ma gdje bili u njoj su nalazili toplinu doma i nadu domovine. Hrvatski vjernici uvijek su nosili sigurnost kompasa i prijateljstva u svojim svetima, naročito u blaženom Alojziju Stepincu. Njegov lik, njegova vjernost Crkvi i domovini ostaje nadahnućem za svakoga od nas. Kao što se u njegovu životu očitovalo da Bog iz najvećeg trpljenja izvodi najveće milosti, i mi molimo da možemo ustrajati u istome duhu. Ta nam je pobožnost pomogla da u bilo kojoj našoj bijedi, neimaštini i ogoljenosti osjetimo da je Bog s nama i da nas ljubi, istaknuo je mons. Šaško.

U prinosu darova prineseni su svijeća, katekizam, cvijeće, hostije, kalež,

slavlje animirao je misijski mješoviti zbor pod vodstvom pastoralne suradnice s. Dionizije Tomas i orguljskom pratnjom dr. Joze Majdančića. Večer ranije, u subotu 28. listopada, u Ludwig-Eckes-Festhalle u Nieder-Olm kod Mainza održana je prigodna akademija. Mnoštvo uzvanika i gostiju okupilo se na proslavi 50. obljetnice Hrvatske katoličke misije. Sve je srdačno pozdravio voditelj HKM Mainz fra Ante, iskazavši zahvalnost što su među njima zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško, biskup Mainza dr. Peter Kohlgraf, biskupski vikar biskupije Mainz Dietmar Giebelmann, ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. vlč. Tomislav Markić, provincijska predstojnica s. Kata Karadža, svećenici, među

Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina sa sjedištem u Sarajevu. Iz te je zajednice i sadašnja pastoralna suradnica s. Dionizija Tomas, koja je djelovala na početku misije, a djeluje i danas. Nju je posebno pozdravila provincijska predstojnica s. Kata Karadža, istaknuvši koliko je toj zajednici puno pridonijela s. Dionizija tijekom svoje dvadeset četiri godine djelovanja u Mainzu. Biskup Šaško izrazio je radost što može biti s Hrvatima na svečanosti 50. obljetnice HKM Mainz te je prenio pozdrave kardinala Bozanića. Hrvatska zajednica u Mainzu počela je živjeti u vrijeme kada je u Hrvatskoj vladao komunistički režim i kada se promicao ateistički svjetonazor, oboje s teškim posljedicama za život nacije.

Nakon toga je došla radost hrvatske slobode, Hrvatska se napokon oslobodila nositelja protuhrvatskih ideologija. Mogli smo živjeti svoju vjeru i nesebičnu ljubav prema Bogu, rekao je biskup Šaško.

Brojne goste pozdravio je i novi veleposlanik RH u Berlinu dr. Grlić Radman koji je rekao kako „imamo malu, ali prelijepu

domovinu iz koje nažalost ljudi odlaze“. Treba još proći vremena da imamo i dobru vlast i dobro gospodarstvo. Onda ćemo imati i sve ostalo. Danas ne treba za domovinu ginuti jer domovinu imamo, ali treba raditi za domovinu. Dobri Hrvati su oni koji plaćaju porez, šalju djecu u hrvatske škole, a ne oni koji uzimaju od države, koji koriste državu pa se onda puni Remetinec i objavljuju optužnice, rekao je veleposlanik. Proslavi su nazočili i predstavnici policije iz gradova Mainza i Zagreba te predstavnici raznih udruga koji su vezani uz suradnju s gradom Zagrebom, a fra Ante je posebno pozdravio predsjednicu HKZ Mainz Katicu Vranešu i vodstvo i igrače nogometnog kluba „Croatia“ Mainz. U programu su nastupili članovi folklornih skupina iz HKZ Main-Taunus/Hochtaunus i HKM Maiz. Gost večeri bio je hrvatski branitelj i pjevač Đuka Čaić. Program su vodile Josipa Marić i Marina Džaja.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Za vrijeme koncelebriranog misnog slavlja u crkvi sv. Dionizija u Mainzu

vino, voda, Biblija, kruh, klasje, školska torba i plodovi zemlje (voće).

Na kraju misnog slavlja prigodnu riječ uputio je biskupski vikar Giebelmann koji je izrazio zahvalnost hrvatskim sugrađanima na pomoći oko izgradnje Njemačke, rekavši: „Vaša vjera nas je oplemenila, i na tome smo vam zahvalni. Dok vam čestitam 50. obljetnicu misije, zahvaljujem svima koji su djelovali i djeluju u vašoj misiji, poglavito redovnicama, bez kojih ne ide“. Čestitku je uputio i delegat vlč. Ivica Komadina, posebno zahvalivši u ime hrvatske pastve u Njemačkoj „voditelju misije fra Anti Biliću i pastoralnoj suradnici s. Dioniziji Tomas, kao i bivšim voditeljima misije i pastoralnim suradnicama te svima koji su svoje živote utkali u to važno djelo naše Crkve i naroda u inozemstvu“.

Na kraju je fra Ante Bilić istaknuo kako je u misnom slavlju toga dana sudjelovao 461 vjernik, a mons. Šaško je sve potaknuo neka i nadalje ostanu vjerni svojoj misiji u Mainzu. Misno

kojima su bili i dominikanci o. Diethard Ziels i o. Frane Prcela. Fra Ante je također pozdravio novog veleposlanika RH u Berlinu dr. Gordana Grlića Radmana, hrvatskog generalnog konzula iz Frankfurta Vladimira Duvnjaka, počasnog hrvatskog konzula u Mainzu Richarda Patzkea, gradonačelnika Mainza Michaela Eblinga te brojne predstavnike njemačkih i hrvatskih udruga i klubova iz Mainza i okolnih gradova. Dana 16. kolovoza 1967. provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupljenja iz Splita dr. fra Petar Čapkun poslao je fra Stjepana Pavića u Mainz. Početkom rujna fra Stjepan je predstavljen generalnom vikaru biskupije Mainz mons. Ludwigu Hänleinu. Od tada djeluje hrvatska katolička misija sve do danas. Svih 50 godina slavi se misa na hrvatskom jeziku, istaknuo je fra Ante. Sve do danas ovu misiju vode franjevci Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita. Samo koju godinu kasnije u misiju su došle i školske sestre franjevske Krista Kralja

Piše:
dr. Boris Vulić,
KBF Đakovo

Mrtve pokopati

Ispraćaj mrtvih je veliko djelo milosrđa koje se opire ravnodušnosti i očaju spram smrti, što je zapravo naličje ravnodušnosti i očaja spram života.

Nedavno sam se vratio s Interlibera, zagrebačkog sajma knjiga, s istim dojmom koji me prati već godinama. Naime, sve sam više uvjeren da ćemo radije prijateljevati sa stranim autorima, a to znači i učiti od njih. Domaći nas autori gotovo ne zanimaju, mislimo da nam nemaju što reći, da ne znaju misliti bolje od nas, a možda smo im i zavidni. Takva je „sudbina“ snašla i domaću teološku i duhovnu literaturu. Taj me dojam ponukao da u kontekstu sedmog tjelesnog djela milosrđa predstavim neke „domaće“ misli s kojima je itekako vrijedno prijateljevati i od kojih se može puno naučiti. Riječ je o mislima sabranim u knjizi Ivica Raguža, naslovljenoj „O smrti i kršćanskom žalovanju. Sprovodne homilije“.

Vjernički stav prema smrti

Posebno bih se zadržao na uvodnom dijelu ove knjige, u kojoj nam autor nudi svoju skicu teologije sprovoda, čija se osnovna misao može izraziti na sljedeći način: stav prema smrti određuje stav prema sprovodu. Kakav je vjernički stav prema smrti? Naizgled se čini da smrt uništava život, ali je ona zapravo iznutra uništena puninom Božjega života koje je Kristovim uskrsnućem prošlo njegovo smrtno tijelo. Time je žalac smrti otupljen, iako je ostao u svijetu, kako bi bio posve izvađen o Kristovu ponovnom dolasku na Sudnji dan. Staljećima su sve bogatiji obredi sprovoda uvijek uspijevali očuvati taj temeljni i u sebi paradoksalni stav vjere prema smrti: sprovod se slavio s bolnim žalcem smrti, u tuzi za pokojnikom, ali se slavio i u nadi i utjesi, jer je žalac čovjekove smrti otupljen Kristovim uskrsnućem. Takvo slavlje sprovoda poprima posebnu važnost, tim više što su danas sprovodni obredi često jedine prigode za izričaj vjere pred onima koji ne vjeruju.

Kako se današnja kultura odnosi spram smrti? Dominantna su dva stava - ravnodušnost pred smrću i očaj zbog gubitka, što je posljedica zaborava Boga. Prema tome, sprovodi su uvelike postali bezbožni. S jedne stra-

ne, uočavamo ravnodušno potiskivanje smrti: ona je nešto posve normalno, prirodni kraj svakog života. Zato mrtvo tijelo treba što prije ukloniti od pogleda živih ili ga uljepšati da više ne izgleda kao mrtvo. Sprovode treba lišiti tuge i pretvoriti u veselice, jer život ide dalje, kao da se ništa nije dogodilo. S druge strane, susrećemo

Bog je u Isusu Kristu prošao iskustvo smrti i umro iz ljubavi za svakoga čovjeka. Na tu se istinu vjere kršćanin nikad ne smije tako naviknuti da više ne vidi strašnu dramatičnost Božjeg doticanja smrti u Kristu, zbog čega sprovod nakon Krista, nakon njegove smrti i uskrsnuća, postaje istinsko slavlje vjere. Sprovod je slavlje u znaku raspetog, tužnog, ali i proslavljenog, uskrslog i radosnog Krista.

očaj zbog gubitka voljenih osoba, koja živuće baca u beznade. Te osobe na sprovodu vidimo kao zaleđene i emotivno otupjele ruševine života.

Kršćanski sprovod jedini je pravi otpor ravnodušnosti i očaju spram smrti. To se najbolje sažima u rečenici iz mise za pokojne: „Život se mijenja, a ne oduzima“, koju Raguž tumači kroz četiri vida. Prvo, kršćanski je sprovod nježno tugovanje. On nikako ne smije biti lišen tuge, jer je ljubljena osoba sada odsutna, ona nedostaje našem oku i uhu, našem srcu i razumu. Vjernik osjeća i zna da takvo kidanje odnosa ne može biti nešto što je normalno, nešto što je Bog želio u svome izvornom naumu s čovjekom. Kršćanin zato pred stvarnošću smrti ne može ne plakati niti potiskivati tugu i bol, očitujući tako i tugu pokojnih za nama, jednako kao i njihovu čežnju za Bogom. Tako sprovod već vidimo kao čeznutljivo, radosno tugovanje. Vjernička tuga nije očaj. Ona se združuje s nadom koja se gradi na vjeri u Kristovo uskrsnuće, koje je zalag i

uskrsnuća mrtvih koji su već po smrti pritjelovljeni Kristu. Preminuli su već kod Gospodina (Fil 1,23), ali još nisu uskrsnuli (2Tim 2,18), oni čekaju uskrsnuće tijela na kraju povijesti. Zato živući vjernici čeznutljivo tuguju za pokojnima, radosno iščekujući dan kad će i oni biti zajedno s Kristom i sa svojim pokojnima. Jednom riječju, radosno tuguju jer vjeruju da će u onaj Dan vidjeti Kristovo lice i lice svojih pokojnika.

Sprovod je događaj ljubavi

Kršćanski je sprovod i događaj ljubavi. Ljubav je središte čovjekova života, ona zapravo čovjeka čini čovjekom. Zato ljubav teži prema vječnosti i ne može se zaustaviti pred smrću. Ljubav je jača od smrti, i to je sigurnost koju vjera prima od Boga, koji jedini može jamčiti da onaj koji ljubi zapravo vječno ljubi. Sprovod je zato događaj ljubavi, ponajprije Božje ljubavi prema nama u Isusu Kristu, ali i događaj ljubavi živućih prema preminulima, kao i preminulih prema živućima.

Ovdje nam postaje još jasnije da vjernik smije tugovati za voljenom osobom, jer nema ničega tužnijega od razdvajanja onih koji se ljube. Isto tako, postaje bistrije da onaj koji vjeruje u Isusa Krista ne može ne čeznuti da ponovno ugleda lice ljubljene osobe, ali i lice Boga koji sve ljubi. Zadnji nam Ragužev vid otkriva sprovod kao slavlje. Bog je u Isusu Kristu prošao iskustvo smrti i umro iz ljubavi za svakoga čovjeka. Na tu se istinu vjere kršćanin nikad ne smije tako naviknuti da više ne vidi strašnu dramatičnost Božjeg doticanja smrti u Kristu, zbog čega sprovod nakon Krista, nakon njegove smrti i uskrsnuća, postaje istinsko slavlje vjere. Drugim riječima, sprovod je slavlje u znaku raspetog, tužnog, ali i proslavljenog, uskrslog i radosnog Krista.

Takav sprovod, takav ispraćaj mrtvih, veliko je djelo milosrđa koje se opire ravnodušnosti i očaju spram smrti, što je zapravo naličje ravnodušnosti i očaja spram života. ■

Weihnachtliches Brauchtum in Deutschland und in einigen anderen Ländern

Die Advents- und Weihnachtszeit ist in vielen Ländern der Erde wie auch in unserer Heimat mit besonderen Bräuchen und Traditionen verbunden. Einige dieser Bräuche hierzulande und einigen anderen Ländern möchten wir Ihnen vorstellen.

Mit dem Beginn der Adventszeit deutet eine reizvolle, stilvolle Beleuchtung in Verbindung mit ansprechenden weihnachtlichen Symbolen auf das bevorstehende Fest der Christen hin. Ein Adventskranz mit vier Kerzen für die jeweiligen Sonntage der Adventszeit befindet sich in diesen Tagen in fast jedem deutschen Haushalt.

Vor allem bei Kindern sind Adventskalender sehr beliebt, da bis zum Weihnachtsfest jeden Tag eine süße Überraschung erwartet werden darf. Am Nikolaustag bewirken kleine Geschenke in den am Abend zuvor herausgestellten Stiefeln, dass die Wartezeit aufs Fest durch eine derartige Tradition bereichert wird. In der Adventszeit, wenn die Tage kürzer und die Nächte länger sind, wird auch immer wieder gerne gebastelt. Vor allem in ländlichen Gegenden wird mit viel handwerklichem Geschick, und unter Beteiligung der ganzen Familie, allerlei Weihnachtliches hergestellt.

Darüber hinaus ist zur Weihnachtszeit der Nadelbaum, ob als Tanne, Fichte, Edeltanne oder in künstlicher Gestalt, natürlich unverzichtbar. Kunstvolle Krippen erzeugen vor allem bei Kindern eine hohe Anziehungskraft. Damit geht auch im Kreis der Lieben das Singen von Krippen- und Hirtenliedern einher.

Festlich geschmückte Weihnachts- und Christkindlmärkte scheinen eine magische Anziehungskraft auf große Besucherscharen zu haben, dabei darf der Glühwein nicht fehlen. Traditionsgemäß findet in Deutschland am Heiligabend die Bescherung durch das Christkind oder den Weihnachtsmann statt. Zu den weihnachtlichen Traditionen gehört auch der Besuch der Christmette und der Festmesse am 25. Dezember. Dabei werden feierliche Weihnachtslieder wie „Stille Nacht, Heilige Nacht“ gesungen. Zudem wer-

den an den Weihnachtsfeiertagen in vielen Familien traditionelle Gerichte mit Fisch oder Fleisch geschmackvoll und aufwendig zubereitet. Die Weihnachtsgans oder der Weihnachtsschweinchen sind Klassiker und in vielen Familien untrennbarer Bestandteil des festlichen Zeremoniells. Einschränkung dieser traditionellen Werte stellt die verstärkte wirtschaftliche Interessenwahrnehmung während der Vorweihnachtszeit dar. Bereits bei noch sommerlichen Temperaturen werden die Verbraucher in den Verkaufsregalen mit Nikoläusen, Lebkuchen und Weihnachtssternen konfrontiert. Werbewirksam wird die Dekoration sehr früh auf das erhoffte gute Weihnachtsgeschäft umgestellt.

Anders dagegen ist es in China. Nur zwei Prozent der Chinesen sind Christen. Sie lieben das Weihnachtsfest auf ihre besondere Art. Einkaufsstrassen, öffentliche Plätze, Geschäfte und Hotels, sind weihnachtlich mit Lichterketten und Tannenbäumen geschmückt. Riesige Ballons, in Gestalt des Weihnachtsmannes, schweben über den großen Einkaufszentren. Verkäufer verkleiden sich als Weihnachtsmänner und überdies sind im Hotel- und Gaststättengewerbe viele weihnachtliche Symbole anzutreffen.

Auffallend bunt dekorieren die Briten in der vorweihnachtlichen Zeit ihre Wohnungen. Auf einer durch den Raum verlaufenden Schnur werden Weihnachtskarten aufgereiht. Als weihnachtliches Friedenssymbol sind an vielen Stellen Mistelzweige positioniert. Die Bescherung findet erst am Morgen des ersten Weihnachtsfeiertages statt. Höhepunkt des Tages ist das traditionelle Truthahnesessen.

Weihnachten wird aber nicht überall ruhig und besinnlich gefeiert. Im Süden der USA wird zu Weihnachten ein lautes Feuerwerk abgebrannt. Dieser Brauch ist auf die Siedlerzeit zurückzuführen. Zu dieser Zeit wurden auf diese Weise große Entfernungen zu Nachbarn mit dieser besonderen Art der Grußbotschaft an Weihnachten überbrückt. Darüber hinaus sollten dadurch auch böse Geister abgehalten oder vertrieben werden.

In Australien stellt sich die weihnachtliche Feierlaune völlig anders dar. Am 25. Dezember treffen sich zahlreiche Menschen in Gruppen unter freiem Himmel. Viele Menschen nehmen an ausgelassenen Strandpartys teil. Statt eines Weihnachtsschweinchens wird hier wie im Sommer gegrillt.

Am 24. Dezember ziehen die Kinder in Griechenland trommelnd und singend durch die Straßen. Um Geister und Kobolde fernzuhalten, werden 12 Nächte lang Feuer angezündet. Kinder müssen sich bis zur Bescherung lange in Geduld üben, sie findet erst am Silvesterabend statt.

Als Weihnachtsbäume werden in Indien Bananenstauden oder Mangobäume verwandt, gefeiert wird bei Musik und Tanz.

In Schweden feiert man vom ersten Advent bis zum 13. Januar das weihnachtliche „Julfest“. Am 13. Dezember ist der „Tag der Heiligen Lucia“. Zu ihren Ehren verkleiden sich viele Mädchen bereits am Morgen dieses Tages und tragen dabei einen Kranz mit brennenden Kerzen auf dem Kopf. Die Dunkelheit erleuchtend wird die noch schlafende Familie aufgeweckt und etwas zum Essen angeboten.

Auf den Philippinen fangen die Weihnachtsfeierlichkeiten am 16. Dezember an und dauern bis zum ersten Sonntag im Januar. Am 25. Dezember besucht die ganze Familie die Mitternachtsmesse. Anschließend trifft man sich zum gemeinsamen Essen. Bis spät in die Nacht wird gefeiert. Die Kinder werden ausschließlich von den Großeltern beschenkt. (Quelle: www.weihnachtskartenwelt.de/ratgeber/weihnachtliche-brauche)

Die vielfältigen Bräuche haben eines gemeinsam: die Freude auf Weihnachten immer wieder neu in uns zu entfachen. Mögen uns die Bräuche in unseren Familien und in unseren Kirchengemeinden dabei helfen, in die Freude über die Menschwerdung Gottes einzutauchen und das Weihnachtsfest in Liebe zu uns selbst und unseren Mitmenschen zu begehen.

Ihr

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

SARAJEVO

Priopćenje za javnost BK BiH u povodu presude u Den Haagu

Biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, 30. studenog 2017. uputili su Priopćenje za javnost u povodu konačne presude Žalbenog vijeća Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u predmetu Prlić i ostali. Priopćenje za javnost prenosimo u cijelosti:

„Iako osjećamo da bi, nakon jučerašnje presude i tragične smrti generala Slobodana Praljka u Den Haagu, skrušena molitva za Pokojnika i sve žrtve rata i šutnja bile najprikladniji izraz naših osjećaja, znamo da, možda i s pravom, svi dobronamjerni ljudi

nastavljaju slati poruke da Bosna i Hercegovina nije i njihova domovina i da za njih u njoj nema mjesta. Smije li postaviti pitanje nije li, možda, i ova

naše sunarodnjake Hrvate-katolike da ne gube nadu i da se ne plaše budućnosti u ovoj zemlji. Podsjećamo da je bilo i nepravednijih vremena i težih

Pozivamo i potičemo naše sunarodnjake Hrvate-katolike da ne gube nadu i da se ne plaše budućnosti u ovoj zemlji. Podsjećamo da je bilo i nepravednijih vremena i težih bremena, ali su naši preci pa i mi sami snagom pouzdanja u Boga i ljubavlju prema rodnoj grudi, sve izdržali i preživjeli. Sve će ove nepravde i nevolje proći a ostat će samo dobro što smo ga iz vjere u Boga i iz ljubavi prema čovjeku činili.

ove zemlje, a napose katolici očekuju i naše javljanje. Naime, i ovim povodom ponavljamo, ono što smo tijekom cijeloga rata govorili, da se protivimo i osuđujemo svaki i svačiji zločin i da za svaki treba odgovarati. Ponavljamo i to da su nas tijekom rata najviše boljeli zločini koje su počinili ljudi koje je oprala krsna voda u Katoličkoj crkvi. Dosljedni tome i svjesni u kakvo-me svijetu živimo, te kakvih su sve interesa i nepravdi, napose cijeli mali narodi žrtve bili i ostali, ne želimo komentirati presude Haskoga suda.

Ali, ne možemo i ne smijemo zatvarati oči pred očitom činjenicom da su se od Washingtonskoga i Daytonskoga mirovnog sporazuma, napose pred načinom njihove implementacije, pripadnicima domicilnog hrvatskoga naroda, na različite načine, slale i

presuda dio toga plana i programa?! E, to smatramo nemoralnim i neprihvatljivim, te zato, opasnim i nedopustivim za budućnost ove zemlje i svih njezinih ljudi i naroda. To je svojevrsan zločin za koji bi mnogi, od onih koji domicilnom hrvatskom narodu upućuju takve poruke i prijetnje, trebali odgovarati. Ali vjerujemo da, nažalost, oni ne će odgovarati za taj zločin kao što u Den Haagu nisu odgovarali mnogi za zločine počinjene nad pripadnicima hrvatskoga naroda.

Unatoč toj gorkoj i bolnoj činjenici, snagom vjere u Boga, koji poznaje svačija djela i proniče i skrivene nakane, u ime Katoličke crkve, ostajemo otvoreni za svaku plodnu suradnju sa svima kojima je stalo do pravednijega i čovjeka dostojnijega općeg stanja u ovoj zemlji. Pozivamo i potičemo

bremena, ali su naši preci pa i mi sami snagom pouzdanja u Boga i ljubavlju prema rodnoj grudi, sve izdržali i preživjeli. Sve će ove nepravde i nevolje proći a ostat će samo dobro što smo ga iz vjere u Boga i iz ljubavi prema čovjeku činili. Za vas i za sve ljude ove zemlje, za sve poginule i pokojne upućujemo svoje molitve dobrome i milosrdnome Bogu!“, stoji u Priopćenju koje su uputili biskupi BK BiH Vinko kard. Puljić, nadbiskup vrhbosanski, mons. Franjo Komarica, biskup banjolučki, mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i ap. upravitelj trebinjsko-mrkanski, mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH, mons. Pero Sudar, pomoćni biskup vrhbosanski i mons. Marko Semren, OFM, pomoćni biskup banjolučki.

IKA/KTA

Biskupi BK BiH (zdesna na lijevo): mons. Pero Sudar, mons. Ratko Perić, kardinal Vinko Puljić, mons. Franjo Komarica, mons. Tomo Vukšić i mons. Marko Semren

Ne smijemo zatvarati oči pred očitom činjenicom da su se od Washingtonskoga i Daytonskoga mirovnog sporazuma, napose pred načinom njihove implementacije, pripadnicima domicilnog hrvatskoga naroda, na različite načine, slale i nastavljaju slati poruke da Bosna i Hercegovina nije i njihova domovina i da za njih u njoj nema mjesta.

NAŠE ZAJEDNICE

FREIBURG

Darovi za dom „Egipat“ u Sarajevu

Gošća Hrvatske katoličke misije Freiburg-Bad Säckingen i Njemačko-hrvatskog društva iz Freiburga od 17. do 20. studenoga bila je sestra M. Blaženka Lešić, provincijska ekonomica družbe sestara Služavki Malog Isusa iz Sarajeva. Njemačko-hrvatsko društvo i HKM Freiburg-Bad Säckingen tom su prigodom organizirali dobrotvorni koncert i susrete sa s. Blaženkom. Djela Jochana Sebštijana Bacha, Frederica Chopina i Karola Szymanovskog je u petak navečer 17. studenog na glasoviru majstorski je izvela Aleksandra Jablczyńska. Koncertu je bio nazočan veliki broj Hrvatica i Hrvata kao i njihovih prijatelja Nijemaca. Na početku koncerta sve je prisutne najprije pozdravio predsjednik Njemačko-hrvatskog društva Zdravko Pavlović, a zatim je pozvao generalnog konzula Bosne i Hercegovine iz Stuttgarta Zvonka Miškovića i s. Blaženku da pozdrave goste. U pauzi su gosti bili počašćeni hrvatskim specijalitetima, koje su pripremile vrijedne misijske suradnice. U pauzi i nakon koncerta prikupljali su se novčani darovi za dom „Egipat“ u Sarajevu kojega vode te sestre. U subotu 18. studenoga nakon sv. mise u misijskoj kapelici, koja je te večeri bila pretijesna za brojne vjernike, s. Blaženka je pokazala film o domu „Egipat“ i o nadbiskupu Stadleru. Nakon prikazivanja filma prisutni su sestre postavljali pitanja na koja je ona

spremno odgovarala. Dom, odnosno kuću za djecu bez roditeljske skrbi, osnovao je 1890. godine prvi vrhbosanski nadbiskup dr. Josip Stadler. Osnivač kuće nije kuću htio zvati siroćšte, jer među kršćanima nema djece siročadi. Djeca mogu ostati bez roditelja, ali ne smiju ostati bez prijatelja, dobročinitelja. Voljeno dijete nikada nije siročel. Ni jedno dijete ne voli biti siročić i sigurno ih nije dobro tako zvati. Tako ni kuću u kojoj žive ne treba zvati siroćšte. Stadler je stoga, sjećajući se Isusovog bijega i utočišta u Egipatu, sestrama predložio da dječje utočište nazovu „Egipat“. Za svako dijete izloženo opasnosti stradanja, gubljenja i lutanja, treba postojati jedan Egipat gdje će naći utočište i obiteljsko ozračje za rast u svim dimenzijama ljudskog bića kao Božje slike. Tako je u Sarajevu nastao Stadlerov dječji dom Egipat. Egipat je pretrpio svekolika razaranja u prvom, u drugom i u Domovinskom ratu. No, ljubav prema Bogu i čovjeku je ustrajna. Uvijek nanovo izgrađuje i obnavlja porušeno. Nakon Drugoga svjetskog rata djeca su sestrama bila oduzeta, a sestre protjerane iz doma i za cijelo vrijeme komunističke vlasti im je

bilo zabranjeno djelovanje. Tek 1996. godine sestre se vraćaju u skoro potpuno uništen Egipat. Slavi se sv. misa i počinju radovi na obnovi. Od 1999. godine Stadlerov dječji Egipat ponovo pod svoje okrilje prima i štiti djecu u potrebi. Egipat je kuća

dobročinstava Božje providnosti. Zahvaljujući upravo ljudskoj dobroti, sestre omogućuju djeci topli dom, obiteljski suživot sa sebi sličnima, igru, školovanje, druženje, izlete, zdravstvenu zaštitu, iskustvo radosti rasta i korisnih spoznaja što obogaćuju život. U nedjelju 19. studenoga sestra Blaženka je sudjelovala na misnim slavljinama u Freiburgu, Rheinfeldenu i Albbbrucku, gdje je vjernicima predstavila rad u svojem domu u Sarajevu. Milostinja i drugi darovi su toga dana bili namijenjeni za „Egipat“ u Sarajevu.

Stjepan Herceg

OBAVIJEST

Hodočašće u
Svetu Zemlju
2018.

**Hrvatska katolička misija
Mainz od 21. do 28. veljače
2018. organizira hodočašće u
Svetu Zemlju.**

Ukupna cijena s punim
pansionom iznosi 1200 eura.

Prijave:

HKM Mainz, Emmeransstr. 17,
55116 Mainz;
telefon: 0049 (0)6131 229454
ili na e-mail:
hkm.mainz@arcor.de

NEU ULM/FRIEDRICHSHAFEN

Novi predstavnici pastoralnih područja

Na sjednici pastoralnih djelatnika iz hrvatskih katoličkih misija i župa Bavorskoga pastoralnog područja, koja je održana 6. studenoga u Neu-Ulmu, izabran je novi predstavnik Bavorskoga pastoralnog područja za svećenike, voditelj HKZ Rosenheim fra Frano Čugura, a za njegova zamjenika voditelj HKM Ingolstadt don Mato Križić. Za predstavnicu za pastoralne suradnike i suradnice izabrana je s. Verica Grabovac (HKM Augsburg), a za njezina zamjenika izabran je Mirko Kapetanović (HKZ Rosenheim).

Na sjednici pastoralnih djelatnika iz hrvatskih katoličkih zajednica Pastoralnog područja Baden-Württem-

berg l. u utorak 17. listopada u Friedrichshafenu ponovno je za predstavnika svećenika toga pastoralnog područja izabran voditelj HKZ sv. Nikole Tavelića u Stuttgart-Bad Cannstatt i sv. Ivana Krstitelja u Feuerbachu fra Jure Zebić, a za njegova zamjenika voditelj HKZ Sindelfingen, Leonberg i Herrenberg fra Ivica Erceg. Za predstavnika za pastoralne suradnice i suradnike (pastoralne referente i referente zajednica) izabran je Ivan Bošnjak, pastoralni referent u HKZ sv. Nikole Tavelića u Stuttgart-Bad Cannstatt i sv. Ivana Krstitelja u Feuerbachu, a za njegova zamjenika pastoralni referent u HKZ Esslingen, Nürtingen, Filderstadt i Kirchheim/Teck Željko Galić. ■

ROSENHEIM

Predstavljanje Salezijanske osnovne škole u Hrvatskoj

Hrvatska katolička župa u Rosenheimu 18. i 19. studenog ugostila je salezijance suradnike iz Mjesnog središta Jarun, Zagreb, koji su na poziv župnika fra Frane Čugure došli predstaviti Salezijansku osnovnu školu u Zagrebu i kampanju „Izgradimo školu zajedno!“. Susret je započeo u pastoralnim prostorijama crkve sv. Kvirina, gdje je predstavljen rad Salezijanske osnovne škole. Svoje iskustvo o radu škole posvjedočili su Karmela Tomašević, ravnateljica škole, don Ante Vasilj, salezijanac i duhovnik škole, te roditelj školske djece Hinko Ivan Sečen. Tijekom predstavljanja rada škole, salezijanci suradnici zajedno su sa salezijanskim animatorima i mladima iz Rosenheima animirali najmlađe. Organiziravši salezijanski oratorij, kroz igre i pjesmu još su se bolje upoznali s djecom. Vrhunac subotnjeg programa bila je sv. misa i klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu, koje je predvodio don Ante Vasilj, a glazbeno animirali članovi zbora mladih Mirabilia Dei. Duhovno okrijepljeni druženje sa župljanima nastavljeno je uz agape

koje su pripremile vrijedne ruke župljana. Nedjeljnu župnu misu u crkvi Krista Kralja predvodio je duhovnik don Ante Vasilj, nakon čega je nastavljeno druženje s domaćinima, župljanima hrvatske župe u Rosenheimu, koji su svojim donacijama pomogli Salezijansku osnovnu školu. Salezijanci suradnici od srca su zahvalili svim članovima HKŽ Rosenheimu na čelu sa fra Franom Čuguram na pre-

divnom gostoprimstvu, riječima ohrabrenja i financijskoj potpori projekta izgradnje trajnog prostora naše škole. Više o Salezijanskoj osnovnoj školi na stranici škole: www.os-salezijanska.skole.hr i na facebook stranicima škole i kampanje „Izgradimo školu zajedno!": www.facebook.com/salezijanska.osnovna.skola/; www.facebook.com/izgradimo.skolu.zajedno/
Tekst i snimka: www.franjevci-split.hr

BERLIN

Osnovana Udruga HKM Berlin

U četvrtak, 19. listopada pri Hrvatskoj katoličkoj misiji Berlin, osnovana je „Udruga Hrvatske katoličke misije Berlin“ (Förderverein der Kroatischen Katholischen Mission Berlin), koja će biti upisana u registar udruga, te dobiti oznaku „e.V.“ (eingetragener Verein – registrirana udruga). U Župnom vijeću HKM Berlin prethodno se raspravljalo na sjednicama o potrebi osnivanja takve udruge, čiji će članovi podupirati rad Hrvatske katoličke misije, po uzoru udruga koje imaju škole, vrtići i jedan veliki broj katoličkih župa u Njemačkoj. Udruga je neprofitna te isključivo slijedi dobrotorne ciljeve u smislu poreznih propisa (Gemeinnützigkeit). Potreba osobito proizlazi i iz činjenice da su financijska sredstva Nadbiskupije, koje dobivaju strane misije, ograničena, te se veliki projekti, kao npr. i proslava 50. obljetnice HKM Berlin, nabava narodnih

nošnji za folklor i sl., nedovoljno mogu financirati i ostvarivati. Na osnivačkoj skupštini Udruge prisutna su bila 22 člana misije te voditelj misije fra Edvard Sokol. Članovi predsjedništva misijskog župnog vijeća: Anica Krstanović, Suzana Smolković i Mijo Marić, pripremili su u dogovoru sa župnikom fra Edvardom, prijedlog za Statut društva koji je prethodno stručno pregledao odvjetnik dr. Dean Martinović. Anica i Mijo su prisutne vodili kroz sve točke statuta, kako bi osnivačka skupština mogla raspraviti o njima te definirati statut udruge. Prihvaćanjem Statuta od strane prisutnih (Osnivačke skupštine) društvo je osnovano. Ciljevi udruge su podupiranje Hrvatske katoličke misije Berlin, pogotovo njezin pastoralni, karitativni, kulturni i administrativni rad i razne projekte. Udruga će se financirati godišnjim članarinama (20 euro godišnje) i dobrovoljnim prilozima/donacijama

za koje će se moći dobiti potvrda (Spendenquittung). Za predsjedništvo udruge izabrani su: predsjednik Ivan Baćak; dopredsjednici: dr. Dean Martinović, Rozika Tustonić; rizničarka: Marija (Marina) Baković; zapisničarka: Anita Slišković; prisjedništvo: Sandra Pogačić i Janja Kovačević. Predsjedništvo čine i voditelj HKM Berlin fra Edvard Sokol, dok će se imenovani član župnog vijeća HKM Berlin odrediti na sljedećoj sjednici Župnog vijeća. Župnik fra Edvard je izrazio zadovoljstvo osnivanjem udruge, budući će novoosnovana neprofitna udruga biti na korist hrvatskoj misiji u Berlinu. Uskoro je biti 50. obljetnica HKM u Berlinu, koja će biti i svečano proslavljena u 2019. godini, u čemu će doprinos novoosnovane Udruge biti itekako važan, kao i potpora u ostvarenju i drugih projekata, koji su također planirani za sljedeću godinu.

www.hrvatskiglas-berlin.com

LUDWIGSBURG

Nikolinjska proslava

Proslava
je održana
u punoj
dvorani
u Ludwigs-
burg-Obweilu

Proslavu blagdana sv. Nikole biskupa organizirala je u subotu 25. studenoga Hrvatska katolička zajednica sv. Petra i Pavla iz Ludwigsburga. Sve je u punoj dvorani „Mehrzwerkhalle“ u Ludwigsburg-Obweilu pozdravio voditelj hrvatskih katoličkih zajednica Ludwigsburg i Kornthal fra Ante Maleš, član Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, koji je izrazio radost tako velikim brojem okupljenih, među kojima je bio veliki broj djece. Nakon molitve, domovina je pozdravljena himnom „Lijepa naša“, a na pozornici su bili istaknuti njemački, hrvatski i barjak Hrvatske katoličke zajednice Ludwigsburg. Uime Gene-

ralnog konzulata R. Hrvatske iz Stuttgarta sudjelovala je konzulica Lada Pleše s obitelji. Izveden je prigodni nikolinjski program. Prvi su nastupili učenici Hrvatske dopunske nastave pod vodstvo vodstvom njihove učiteljice Danijele Zubak, koja djeluje u Ludwigsburgu i Kornthalu. Inače, Hrvatska škola u Ludwigsburgu djeluje u sklopu Hrvatske nastave u Baden-Württembergu - Koordinacija Stuttgart. Učenici su izveli tri igrokaza i dvije recitacije posvećene sv. Nikoli. Nakon njih nastupila je dječja folklorna skupina te zajednice „Hrvatsko sunce“ pod vodstvom Anite Bilandžija i Jakoba Petričevića. Na kraju je nastupio i dječji zbor zajednice „Slavuji“, koji broji

više od sto djece, a vodi ga Monika Peter. Na orguljama je pratila njezina kći Mathilda, a na gitarama Franjo Morgan i Ivan Maljevac. Valja posebno istaknuti, kako je nedavno taj zbor od osamsto zborova u izboru Klassik Radija iz Hamburga ušao u skupinu dvadeset najuspješnijih zborova, a potom glasovanjem slušatelja dospio je na prestižno sedmo mjesto. Nakon što se pojavio sv. Nikola, među djecom je nastalo pravo oduševljenje. Svu je djecu potaknuo neka i nadalje ostanu dobra, te im je podijelio prigodne darove. U zabavnom programu nastupilo je Tamburaški sastav „Barabe“ iz Velike Gorice.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

WAIBLINGEN

Tavelićevo i Dan župe

Hrvatska katolička zajednica u Waiblingenu proslavila je svečanim misnim slavljem u crkvi St. Antonius, u nedjelju 12. studenoga „Tavelićevo“ – prvog hrvatskog kanoniziranog sveca Nikolu Tavelića, kao i Dan župe jer je upravo on zaštitnik ove zajednice. Župnik fra Ivan Škopljanac-Maćina održao je nadahnuti i vrlo dirljivu propovijed o životu i djelovanju sv. Nikole Tavelića, a zbor pod vodstvom Tina Kušića skladno i lijepo otpjevao je nekoliko pjesama posvećenih sv. Nikoli Taveliću. Nikola Tavelić je rođen oko 1340. u Šibeniku, a umro je mučeničkom smrću 14. studenoga 1391. u Jeruzalemu.

Nakon sv. mise župljani su ostali u radosnom druženju uz lijepo pripremljeni domjenak.

FRANKFURT AM MAIN

Da se ne zaboravi

Pod sloganom „Da se ne zaboravi“, u utorak 21. studenoga, u organizaciji Hrvatske nastave Hessen (HNH) u Hrvatskom katoličkom centru u Frankfurtu održano je predavanje „Činjenice o Domovinskom ratu“. Predavanje je uz Dan sjećanja na žrtvu Vukovara, održao prof. dr. sc. Ante Nazor, ravnatelj Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata. Pozdravljajući dr. Nazora i nešto više od stotinu gostiju, među kojima je bio domaćin fra Željko Čurković, župnik Hrvatske katoličke župe Frankfurt, sa svećenicima iz Frankfurta i Offenbacha te generalni konzul Vladimir Duvnjak s djelatnicima iz GK RH u Frankfurtu – Tihomirom Kujundžićem i Biserkom Lukan, koordinatorka Hrvatske nastave Hessen Lidija Bodalec istaknula je kako je svrha takvih predavanja podsjećanje na događaje od prije 26 godina i njegovanje spomena na te događaje kako ih ne bi zaboravili, ne samo mi koji smo ih doživjeli i preživjeli, nego da bi iz toga nešto naučila naša djeca. Prošlost nam treba biti

Predavanje o činjenicama o Domovinskom ratu, na kojem se okupio veliki broj sudionika, održao je prof. dr. Ante Nazor

zalag za budućnost, trebamo biti ponosni na svoju povijest jer je ona dio našeg nacionalnog identiteta, kazala je Lidija Bodalec. U uvodnom dijelu predavanja učenici HNH su izveli prigodne recitacije o temi Vukovara. U predavanju dr. Nazor je govorio o kontinuitetu velikosrpske politike kojoj je bio cilj stvoriti Veliku Srbiju od dijelova hrvatskog teritorija. Vuk Karadžić je 1836. govorio „Srbi svi i svuda“, a Radovan Karadžić je 1992. govorio o „Novom savezu srpskih država“, istaknuo je dr. Nazor napominjući kako je najveći broj vodećih Srba u Hrvatskoj već 1939. godine iskazao spremnost za stvaranje Velike Srbije.

Tekst i snimka: Fenix-magazin/SIM

STUTTGART

Svetost je opet pobijedila

U Hrvatskim katoličkim zajednicama bl. Alojzija Stepinca i sv. Martina u Stuttgartu po drugi put je organiziran „Holywin“ pod geslom „Holywin – svetost pobjeđuje“ u Stuttgartu. Zahvaljujući Bogu i svima

koji su sudjelovali, bio je to ponovno pravi uspjeh. Više od 350 mladih Hrvata je došlo da zajedno mole i proslave sv. misu, a nakon sv. mise uživali su u predstavi o životima svetaca – sv. Rite, sv. Filomene i sv. Ante. Misno sla-

vlje je predvodio dušobrižnik fra Mijo Šabić u suslavlju s voditeljem zajednica fra Zvonkom Tolićem. S tim se događajem željelo proslaviti svetost i reći „NE“ Helloweenu, te potaknuti druge primjerom svetaca, da i u njihovim životima svetost pobijedi. Ujedno je izražena nada da će se što više gradova pridružiti slavlju Holywina. Josip Musa

Okupljeni su s oduševljenjem sudjelovali u programu

STRASBOURG

Sv. misa u Europskom parlamentu

Na zamolbu Dubravke Šuice iz frakcije EU-pučkih stranaka i ostalih hrvatskih eurozastupnika, u srijedu 15. studenoga je u Europskom parlamentu u Strasbourgu voditelj Hrvatske katoličke misije Freiburg-Bad Säckingen vlč. Veselko Župarić u koncelebraciji sa svojim bratom vlč. Andrijom, župnikom u Lukavcu kod Tuzle, te s vlč. Stjepanom Lukecom iz Kaiserstuhla slavio sv. misu za sve žrt-

ve Vukovara i Škabrnje. Sv. misi i molitvi pribivali su gotovo svi hrvatski eurozastupnici na čelu s hrvatskim veleposlanikom pri Vijeću Europe u Strasbourgu Miroslavom Papom, te brojnim asistentima i stažistima. Pridružio im se i veći broj prijatelja iz ostalih europskih pučkih stranaka kao i nekoliko suradnika HKM Freiburg. Inače se sv. misa povodom sjećanja na žrtve

Vukovara i Škabrnje svake godine slavi u Europskom parlamentu u Bruxellesu. Ove je godine prvi puta slavljena u Strasbourgu, jer je plenarno zasjedanje parlamenta u to vrijeme bilo u Strasbourgu. U pozdravnoj riječi je voditeljica hrvatske EPP/HDZ izaslanstva u Europskom parlamentu,

Dubravka Šuica istaknula: „Ovih dana kad se prisjećamo svih poginulih branitelja i žrtava Vukovara i Škabrnje, čija žrtva za slobodnu i neovisnu Hrvatsku je nemjerljiva, svaka naša riječ je suvišna. Sjećanje na njih budi ponos jer je uspostavljena naša suverena Republika Hrvatska, danas punopravna članica Europske unije. Neka je svima vječna slava i hvala!“ Nakon sv. mise gosti su iz Freiburga bili pozvani na zajedničku večeru gdje su imali prilike razgovarati s Dubravkom Šuicom, Alenom Legovićem i Lucijom Prskalo.

Stjepan Herceg

KARLSRUHE

Ministranti na izletu u Freiburgu

U subotu 9. listopada ministranti Hrvatske katoličke misije Mittelbaden bili su na izletu u Freiburgu, drevnom gradu južnog dijela Njemačke, udaljenom od Karlsruha oko 150 km. Skupilo se četrdeset petero ministranata iz Karlsruhea, Bruchsal, Pforzheima, Gaggenaua i Rastata te se na taj put uputili ubrzanom vlakom. Putovanje je bilo idilično, razdragano i ispunjeno dječjim smijehom i dosjetkama. Inače prve tri spomenute zajednice imaju od 15 do 20 ministranata ili ministrantica. Neki od njih odlučili su poći na ovaj godišnji izlet. Vodili su ih pastoralna suradnica Sanja Jakopić iz Karlsruhea, pastoralni referent Dominik Spajić iz Pforzheima i don Vjekoslav Kanić, salezijanac, svećenik, iz Karlsruhea. Kako je Dominik Spajić u Freiburgu završio studij, veoma je lijepo vodio ministrante kroz taj grad pokazujući njegove vrijedno-

sti, počevši od unutrašnjosti katedrale, vanjskih lijepih parkova, vidikovca i lijepih ulica, kojima prolaze kanalčići ispunjeni vodom, posebice zanimljivi mnogim prolaznicima. U Hrvatskoj katoličkoj misiji u Freiburgu, sjedištu biskupije, sve je lijepo primio voditelj misije vlč. Veseliko Župarić, svećenik iz Sarajeva. Tu je bio nazočan i Stjepan Herceg, dugogodišnji djelatnik Njemačkog Caritasa, koji je ministrante i nji-

hovu pratnju zajedno s vlč. Župarićem tako lijepo počastio prikladnim domjenkom i pićem. Djeca su bila sa svime veoma zadovoljna. Uz to, bilo je lijepo vrijeme pa je raspoloženje bilo ljepše, ugodnije i vrjednije za pamćenje. S puno lijepih dojmova u kasnijim popodnevним satima ministranti su se uputili svojim kućama gdje su ih u pojedinim željezničkim postajama radosno dočekivali njihovi roditelji.

V. Kanić

Fra Božo Rimac, TOR svećenik, redovnik

U Zagrebu je, u Klinici za plućne bolesti Jordanovac, 19. listopada, nakon kratke i teške bolesti u 70. godini života, 51. godini redovništva i 43. godini svećeničke službe preminuo fra Božo Rimac, redovnik i svećenik Provincije franjevača trećoredaca glagoljaša i član zagrebačkog samostana sv. Franje Ksaverskog. Sprovod je bio u ponedjeljak, 23. listopada, u 12.30 sati na zagrebačkom groblju Mirogoj, a nakon sprovoda slavila se sv. misa zadušnica u crkvi sv. Franje Ksaverskog.

Fra Božo Rimac rođen je 8. listopada 1948. g. u Čelebiću, župa Ljubunčić kraj Livna, u Bosni i Hercegovini. Niže razrede osnovne škole zav-

ršio je u Čelebiću, a više u Vukovaru. U malo sjemenište Provincije franjevača trećoredaca primljen je 1964. u Zadru. Klasičnu gimnaziju polazio je u Zadru i Zagrebu. Prve redovničke zavjete položio je nakon novicijata u Krku 1967., a doživotne zavjete 1974. u Zagrebu. Diplomirao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, a za svećenika je zaređen u zagrebačkoj prvostolnici 1975. godine. Bio je župni vikar u župi sv. Ivana u Zadru (1976.–1978.) i župi sv. Josipa Radnika u Belišću (1980.–1982. i 1993.–1994.), misionar za hrvatske vjernike u Njemačkoj: u Bad Säckingu (1982.–1988.) i Gelsenkirchenu (1994.–2005.), te gvardijan samostana sv. Franje u Odri (1988.–1993.). U tom su razdoblju u njemu boravili sjemeništari i bogoslovi jer se obnavljao samostan na Sv. Ksaveru (1989.–1991.). Za Domovinskog rata samostan u Odri primio je mnoge

prognanike iz Belišća, Bibinja i Bosanske Posavine, a fra Božo se kao gvardijan brinuo za njih i istodobno se ustrajno zauzimao u pomaganju hrvatskim braniteljima, ranjenicima i drugim stradalnicima rata u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Trajno pomaganje i povezanost sa stradalnicima Domovinskog rata, a posebno s hrvatskim braniteljima, nastavio je i nakon povratka iz Njemačke 2005. Zauzeto je radio kao provincijski ekonom (2005.–2013.) i provincijski vijećnik (2019.–2013.) te u tih osam godina, kao član samostana sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu, pomagao i u župi sv. Mihaela u Gračanima. Bio je idejni začetnik, nositelj i koordinatorski svih poslova na izgradnji i unutarnjem uređenju, posebno umjetničkom, kapele Sv. Stjepana u Čelebiću, podignute 2003. godine u spomen na poginule i nestale Hrvate u II. svjetskom i Domovinskom ratu. Posljednjih je godina živio u samostanu u Odri i djelovao kao kapelan u Kući sv. Franje – domu za starije i nemoćne osobe u Odri. Od rujna ove godine bio je ponovno član samostana sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu.

KTA/IKA

O. Mirko Šarić, OP svećenik, redovnik

Često je dolazio iz ispovjedaonice ozbiljan i pognut. Bilo je vidljivo posvemašnje suosjećanje sa životnom situacijom svojih penitenata, pa i Crkve u cjelosti, rekao je u svojoj propovjedi provincijal „Süddeutsch-österreichischen Dominikaner-Provinz“ o. Thomas G. Brogl OP, na misi zadušnici za hrvatskog dominikanca o. Mirka Šarića, 17. studenoga u crkvi Heilig Kreuz u Augsburgu. Zadnja dobra dva desetljeća svoga života o. Mirko je ponajvećma pastoralno djelovao upravo kao ispovjednik u spomenutoj dominikanskoj crkvi.

Rođen je 5. rujna 1939. u Orahovalju. Pohadao je dominikansku gimnaziju u Bolu na Braču, a nakon položenja ispita zrelosti i odlučivanja vojnog roka položio je prve zavjete u Redu propovjednika 1964. godine. Filozofiju i teologiju je studirao u Dubrovniku, Zagrebu i Le Saulchoir, da bi 1969.

bio zaređen za svećenika u Parizu. Nakon kratkog intermeza pastoralnog rada u Hrvatskoj katoličkoj misiji Hamburg već 1974. godine dolazi na jug Njemačke. Bio je dušobrižnik studenata u Regensburgu, a od 1983. godine je član dominikanske samostanske zajednice u Augsburgu. Između ostalog pastoralno djeluje u crkvi Heilig Kreuz i u župi St. Georg u Augsburgu. Pored pastoralnih aktivnosti rado je i ustrajno svojim njemačkim kolegama i subračićima isticao opravdanost hrvatskog naroda na nacionalnu slobodu i državu. Budući su fizičke poveznice, kako s domovinom tako i s hrvatskim dominikancima, bile sve rjeđe 2000. godine se odlučio za transfiliaciju iz Hrvatske dominikanske provincije u Južnonjemačko-austrijsku dominikansku provinciju. O. Mirko je preminuo u dominikanskom samostanu u Augsburgu 13. studenoga. Zadnji mjeseci njegova života, kako se sjeća njegov samostanski prior, bili su u sjeni teške bolesti i obilježeni velikom patnjom. Unatoč tome sve je podnosio sa strpljivošću i preda-

nošću Stvoritelju i Otkupitelju, sačuvavši i tada – pa makar i samo u naznakama – specifični humor. Zauzimanje za istinu trajno je obilježje njegovih nastojanja, istaknuo je u propovjedi o. Brogl, te zaključio: „Narod, Crkva i domovina bili su njegove teme i pastoralno-društvene opsesije.“ Da je pak njegov rad s mladima ostavio zapažen trag svjedočili su isti svojom prisutnošću na misnom slavlju i ispraćaju na augsburškom groblju „Hermannstraße“. Još brojnija je bila skupina vjernika na molitvenom ispraćaju koji su godinama dolazila kod o. Mirka na ispovijed, što nipošto ne začuđuje jer je većinu svoga vremena provodio upravo u ispovjedaonici. U službenom pastoralnom vodiču crkve Heilig Kreuz stoji između ostalog da je o. Mirko osim na njemačkom i hrvatskom jeziku vjernicima također stajao na raspolaganje za sakrament pomirenja na francuskom, engleskom, talijanskom i slovenskom jeziku. Sve to zacijelo potvrđuje i rečenica koja je bila izvjesni životni moto pokojnika – još od njegove mladosti – a s kojom je redovito ispraćao vjernike nakon sakramenta ispovijedi: „Ne smijete zaboraviti: svi mi stojimo pred otvorenim grobom“.

Frano Prcela OP
Mainz/Njemačka

BOŽIĆ

Božić neka nam je sretan i blagoslovljen!

Danas čovjekoljubivost kuca na tvoja vrata. Prije gotovo 2000 godina rodio se Bog među nama, u čežnji za čovjekom i spreman za čovjeka ne samo živjeti nego i umrijeti. Danas je rođendan Sina Božjega, danas želimo podignuti molitvu, čašicu i srce u čestitki Isusu iz Nazareta za njegov rođendan. Danas se rodila nada koju više nitko ne može uništiti. Na današnji dan, ove noći i ovog dana rodila se ljubav, sišla je pravda među nas, pojavila se Božja čovjekoljubivost na zemlji. Ovo je dan u kojemu je Bog postao povijesno opipljiv i vidljiv, kada je počeo šetati našim cestama i dvorištima, kad je počeo stanovati u našim kućama i domovima i boraviti u našim domovinama. Ovo nije naš dan, nego Božji dan. Ovo je Bog učinio za nas blagdan, svetkovinu, svečanost.

Božićne pjesme i ugođaj, prštavost svjetlucavih ukrasa na trgovima, kućama i u stanovima, okićeni borovi i radost djece, slama i miris jela, neka čudesna radost na licima ljudi, puni stolovi i puna srca znak su ovog velikog događaja. Izvanjsko će slavlje izbljudjeli, božićne pjesme će utihniti, nestat će bogatstvo našeg božićnog stola, iznijet ćemo božićno drveće, ali će ostati u srcu sjaj Boga, mirisat ćemo njegovo milosrđe, dobrotu i vjernost, znat ćemo da nas je Bog zagrljio i da ćemo zajedno s njime čitav život moći pjevati, da ćemo uvijek moći biti čisti i slobodni, da u našim stanovima više nismo sami, da našim poslovima on, zajedno s nama, upravlja, da je u našem tijelu s nama, da nas on prati i kroz smrt. Ovo je dan pobjede čovjeka nad nečovjekom, pobjede mira nad ratom, pobjede praštanja nad osvetom, ljubavi nad mržnjom, nade nad očajem. Ovo je dan velikog jubileja za čitavo čovječanstvo, dan povratka kući, Ocu, životu. Ovo je dan kad je izgubila smrt, kad su izgubili zločinci i grijeh.

Ovaj dan je dokaz da postoji Bog, da je on dokučiv, da je među nama i da voli čovjeka. Sva dostignuća tehnike, civilizacije, kulture, znanosti i uopće čovječanstva, nisu ni na trenutak izbljudjela sigurnost Boga u njegovu Božiću i njegovu rođenju, nego naprotiv rasvijetlila, produbila i proširila činjenicu da je Bog povijesno postao čovjekom, da je ostavio povijesne tragove među nama, da Isus Krist živi i pobjeđuje u nama i u svijetu svako zlo, smrt,

grieh, zle duhove, bolesti i nedaće. Mitologije svijeta bile su samo znakovi, a Isus Krist je stvarnost. Mitologije su sjena i čežnja čovječanstva, a Božić, rođendan Isusa Krista, jest ispunjenje svih čežnji. To je svjetlo, to je život, to je ostvarenje.

Božić je ponuda tebi i meni. Bog u svojem povijesnom dolasku čovječanstvu kuca sada na naša vrata, traži da toga postanemo svjesni, da o tom razmišljamo, u to se udubimo, i kada nas uvjeri, da objeručke prihvatimo tu stvarnost i počnemo je živjeti, onako kako je to htio Bog kad je stvarao svijet i nas. Zato je Božić osobna poruka čovjeku, ali to je osobni dolazak tebi i meni kao osobi Boga. Mi smo mu važni. Ti si Bogu dragocjen, zbog tebe je sišao na zemlju, zbog tebe je spreman i poginuti samo da bi te izvukao iz pakla, muka, bolesti, rata, prognaništva, beznađa i smrti. Danas Bog od tebe traži bar jedan znak, ispruženu ruku, želju, ili tvoj veliki: da.

Trinaest stoljeća naša hrvatska domovina i ovo podneblje slavili su Božić. Ova zemlja natopljena je krvlju naših predaka, u njihovu slobodu smo mi ušli, njihovi grobovi su korijeni naše budućnosti, oni su nam namrli Božić, slavlje, običaje ali prije svega stvarnost da je Bog došao na zemlju i da na njoj pobjeđuje svatko tko s njime sklapa savez. Božić je stoga dvadesetstoljetna i trinaeststoljetna poruka baš nama. To je povratak našim korijenima, našoj snazi, to je naša duhovna obnova. Treba doživjeti lepršavost naših liturgijskih crkvenih slavlja, ali i one raspjevane ili skromne ljepote u svakom domu, u svakoj obitelji. Potrebno se zagledati u dječje oči, blagosloviti prirodu, životi-

nje i biljke, i zahvaliti nebu što smo još ovdje. Ovo je dan čovjekoljubivosti. Pruži nekome ruku pomirnice i ruku dobrote, pruži nekome čašicu ili komadić jela, podaj nekome bar komadić svojih osjećaja, srca i dobrote. Tako ćeš ti sam postati Božić i njegovo slavlje. Tada će se Božić u tebi i na tebi ispuniti. Tako ćemo domovinu učiniti sretnijom, punijom blagostanja, mira i slobode. Neka te danas blagoslovi nebo preko sjećanja na betlehemsku štalu i dijete u njoj rođeno za sve nas.

Sretan ti i blagoslovljen Božić!

Tomislav Ivančić

(preuzeto iz knjige „Oaze života“)

Na Badnjak

Kad Badnjak dojde
na Polnočku se pojde i
Djetešce vu jaslicama pogledati,
Majci Mariji zafaliti
kaj je Sina porodila pa
darovala svijetu,
tebi, meni, svakome djetetu.
Jaslice i Djetešce vu njima
smisao su našeg življenja;
stoljeća prolaze, godine i dani lete
al' velika istina ostaje,
ona se ne mijenja.
Božićna zvona zvone nekad
ljepše i jače,
žele da ih se čuje
na sve strane svijeta,
ona su poruka svima,
kak treba slaviti rođenje Djeteta.

Ivek Milčec, Zagreb

Riječ jest Božić

na samom početku je bila
i bila je kod Boga
jer bila je Bog
i sve što postoji
postoji po Njoj
jer ona je Život
i Svjetlo koje
vječno svijetli
i nadvlada tamu
bila je
i jest
Riječ
ta Riječ bi utjelovljena
i među nas dođe
u liku brata čovjeka
rodi se Božić

sretni i veseli smo po Božiću
sretan vam svima Božić

Mladen Lucić, Rottweil

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Sprosincom nam je stiglo vrijeme došašća i iščekivanja. Provedite uz naše božićno izdanje Dječjeg kutka trenutak mira i radosti. Nadamo se vašem dobrom raspoloženju, ne samo zbog školskih praznika, nego i zbog predstojećih blagdana. Svima želimo blagoslovljen Božić, te puno zdravlja i radosti u novoj 2018. godini!

Zanimljiva priča

Andeosko božićno putovanje

Na Nebu je vladala neuobičajena gužva. Svi anđeli su bili u pokretu. Neki su dolazili, drugi odlazili kao na nekoj zemaljskoj zračnoj luci. Najmanji anđeo, koji je bio na putu u svoju Andeosku školu, ovo još nije poznao, čudio se i gledao zbunjeno taj prizor. Nije znao što se to događa. On bi isto htio nekud odletjeti, ali nije imao pojma kamo. „Kuda svi to lete? Što se dogodilo?“, upita znatiželjno jednog velikog anđela, koji je upravo prolazio pokraj njega, koji mu usput samo dobaci: „Pa, Badnja je večer, moramo na Zemlju kao svake godine uoči Božića!“ „Da, Božić na Zemlji“, sjeti se mali anđeo, čuo je o tom događaju na andeoskoj nastavi za prvašice, ali nije dobro slušao, jer je opet sanjario. Kako je ono bilo, pokušavao se prisjetiti: „Dragi Bog je davno prije 2000 godina poslao Isusa na zemlju, koji je ljudima trebao donijeti spasenje, mir i ljubav... I dok je tako razmišljao, stvorio se Gabrijel, njihov andeoski učitelj i voda, pored njega i nastavi glasno njegove misli: „Znam, što misliš, čitam ti misli, to smo svi mi anđeli isto prošli... Pitaš se, zašto je potrebno, da je Isus ljudima darovao mir i ljubav. Ali, moraš znati da se ljudi ne pridržavaju toga. Podi sa mnom i pogledaj kroz naš Zemaljski oblak“. Mali anđeo je bio sav uzbuđen, jer o tom ljubičastom oblaku je već puno čuo, ali nikad još nije smio baciti pogled kroz njega. Taj oblak je pogled na Zemlju i sva zbivanja na njoj. Sanjao je već puno puta o tome i eto sad konačno smije baciti pogled na Zemlju o kojoj je

čuo svašta, ali nije imao nikakvu pretpostavku kako bi tamo moglo izgledati. Međutim što je sada vidio, potpuno ga zaprepastilo i zbunilo. „Pa, na Zemlji vlada tolika mržnja, nemir, svađa, rat i nesporazum. Zašto? Zar ljudi nisu Isusa čuli?“, upita tužno, a Gabrijel mu blago objasni: „Ljudi su Isusa dobro čuli, ali, kao što vidiš, zaboravili na njegove po-

ruke. Na Božić samo neki ljudi na Zemlji slave Isusovo rođenje. Neki ljudi se sjećaju, ali puno ih na žalost zaboravljaju na sve dobro i Zemlja je postala planet tame. Mi anđeli uvijek uoči Božića ponovno donosimo svjetlo na Zemlju da je spasimo. Pomažemo ljudima da se prisjete opet one tajne, da osjete opet ljubav i zajedništvo, da se sjete svojih bližnjih. Za Božić nam to uspije barem djelomično, na kratko, ali sve se opet izgubi u brzopletom životu tih ljudi, koji nikad nemaju vremena. Zato svake godine organiziramo ovaj andeoski let na Zemlju. Krenimo sad zajedno. Ti smiješ po prvi put ljudima darovati svoje andeosko svjetlo puno mira i blagoslova.“ Mali anđeo je

bio sav ponosan da smije s Gabrijelom na Zemlju i ljudima donijeti božićno svjetlo. Imat će što pričati svojim drugim malim anđelima iz razreda, kad ode opet na nastavu, pomisli na tren. Pun radosti i uzbuđenja krene za Gabrijelom na svoj prvi let na Zemlju s velikim zadatkom, jer njegova najveća želja je da ljudi osjete Božje svjetlo u svojoj duši i srcu, kako bi našli mir i nadu.

Sretan i blagoslovljen Božić svim ljudima!

Dostojanstvo 800 milijuna maloljetnika u virtualnom svijetu

Papinsko sveučilište Gregorijana organiziralo od 3. do 6. listopada u Rimu prvi kongres pod naslovom „Dječje dostojanstvo u digitalnom svijetu“.

Dječje dostojanstvo u digitalnom svijetu naslov je prvoga kongresa što ga je Papinsko sveučilište Gregorijana organiziralo od 3. do 6. listopada u Rimu. Sudionicima – koje je primio zadnji dan kongresa – papa Franjo je iznio podatak da digitalnim, virtualnim svijetom putuje 800 milijuna mladih, te pozvao na zaštitu njihovog dostojanstva. Prema njegovim riječima, na žalost, u tom digitalnom svijetu nanosi im se velika šteta. „S najvećom se odlučnošću“ treba suočiti s „problemom učinkovite zaštite dostojanstva maloljetnika u digitalnom svijetu“ i „svim se snagama“ suprotstaviti „onoj kulturi odbacivanja“ koja ide na štetu ponajviše najslabijih i najranjivijih, započeo je svoj govor Papa istaknuvši da je riječ o izazovu koji je „vjerojatno“ ključan za budućnost ljudske obitelji. „Živimo novi svijet kojega nismo ni mogli zamisliti kada smo bili mladi“, a to je digitalni svijet koji je „plod izvanrednoga zauzimanja znanosti i tehnike“. S jedne strane zadivljeni smo i začuđeni, rekao je Papa, ali s druge strane taj svijet „u nama budi bojazan i možda strah kada vidimo brzinu toga razvoja, nove i nepredviđene probleme koje nam postavlja, negativne posljedice koje donosi sa sobom.“

A onda je istaknuo podatak koji smo već iznijeli: maloljetnici danas predstavljaju četvrtinu od više od tri milijarde korisnika interneta. To znači da je više od 800 milijuna mladih na internetu, a samo u Indiji u dvije godine više od 500 milijuna ljudi imat će pristup internetu – a polovica će biti maloljetnici. Ono što brine papu Franju – a i mnoge od nas – sadržano je u pitanju koje je postavio: „Što će naći na mreži? I što o njima misli onaj koji ima moć nad internetom na različite načine?“ A naći će doista različite sadržaje: na internetu puno je pozitivnih i odgojno-obrazovnih sadržaja, ali jako je puno i onih negativnih, nemoralnih, neprihvatljivih, pa je Papa pozvao da se drže „oči otvorene“ i istodobno upozorio da si ne smijemo „sakrivati istinu koja je neugodna i koju ne bismo htjeli vidjeti.“ Naime, internetom se „šire se preteške pojave“: „od širenja sve ekstremnijih pornografskih fotografija“ do

„sve veće pojave sextinga među mladima“, od „nasilja koje se izražava online“ do „sextortiona“ i „mamljenja maloljetnika sa seksualnim ciljem“, pa sve do „najtežih i zastrašujućih zločina online organiziranja prodaje osoba, prostitucije, pa čak i naručivanja i gledanja uživo silovanja i nasilja nad maloljetnicima na drugome kraju svijeta.“

Obrana dostojanstva maloljetnika

Nikakvo čudo da pred svim tim sadržajima ostajemo zgroženi i užasnuti, pa i „dezorijentirani“, posebno s odgojnoga stajališta. Papina je preporuka stoga: djelovati „odlučno i s pravom strašću“, izbjegavajući tri moguće pogreške u perspektivi, koje neučinkovitim čine bilo kakvu mobilizaciju. Prva pogreška je podcjenjivanje štete koja se čini maloljetnicima, pa smo onda skloni reći da stanje zapravo „i nije tako teško“, što nije točno i potpuno je pogrešno. Druga je pogreška misliti da se djecu može zaštititi samo „automatskim“ tehničkim rješenjima, to jest filtrima koji bi svojim algoritmima bili dovoljni za sprječavanje pristupa opasnim sadržajima i prijetnjama. No, nije tako: nužno je da etički zahtjev čuju i prihvate svi koji djeluju u tom novome digitalnom svijetu kao i oni koji su protagonisti u njemu, i to što hitnije, te da prestanu sa širenjem nemoralnih sadržaja. Treća pogreška je „u ideološkom i mitskom gledanju na mrežu kao na kraljevstvo slobode bez granica. No, ovdje nije riječ o ostvarivanju slobode, već o zločinima protiv kojih se mora postupiti inteligentno i odlučno.“ Zato je Papa i dao potporu „Rimskoj deklaraciji“ usvojenoj na kongresu, ističući da je „riječ o tome da ponovno treba probuditi svijest o težini problema, donijeti prikladne zakone, kontrolirati razvitak tehnologije, otkriti žrtve i goniti one koji su skrivili zločine, pomagati pogođenim maloljetnicima kako bi se rehabilitirali, pomagati odgojiteljima i obiteljima da obavljaju svoje službe, da budu kreativni u odgoju mladih za primjereno korištenje internetom, da razvijaju svoju osjetljivost i moralno se formiraju“,

ali i da se nastavi znanstveno istraživanje na svim područjima koja su povezana s ovim novim, teškim izazovom. Papa Franjo u tim je nastojanjima zajamčio otvorenost i zauzimanje Crkve, koja postaje svjesnija da u sebi samoj nije dovoljno providjela ni učinila za zaštitu maloljetnika, pa je postavio i više otvorenih pitanja koja traže odgovor od svakoga od nas: „Što mi činimo kako bi nas ta djeca mogla gledati osmijehujući se i kako bi sačuvali vedar pogled, bogat povjerenjem i nadom? Što činimo da im ne bude ukradeno to svjetlo, da te oči ne budu uznemirene i pokvarene onim što susreću na mreži, koja će biti njihovim integrirajućim i vrlo važnim životnim okruženjem?“

Ta pitanja ne bismo smjeli nipošto ignorirati, a naši odgovori moraju biti konkretni i pretvoreni u stvarno odgojno-obrazovno djelovanje. Jer, kako ističe i „Rimska deklaracija“ izazovi su veliki, pa je stoga na tome području potrebna suradnja, kako bi se došlo do pozitivnih rješenja kojima se potiče na odgovornost svakoga pojedinca. „Moramo osigurati da svi maloljetnici imaju siguran pristup internetu kako bi obogatili svoje obrazovanje, svoje komunikacije i svoje odnose“, pri čemu vodeću ulogu moraju imati tvrtke koje rade na području novih tehnologija i vlade. No, i roditelji, okruženje, zajednice iz cijeloga svijeta, pa i sama djeca i mladi moraju postati što svjesniji utjecaja koje internet ima na sve nas. „Riječ je o problemu koji ne može riješiti jedna nacija, jedna tvrtka ili samo jedna religija; riječ je o globalnom problemu koji zahtijeva globalna rješenja“, ističe Rimska deklaracija upućujući još jednom otvoreni poziv na djelovanje svima nama: „U ovo internetsko doba svijet se suočava s nikada viđenim izazovima da bi mogao braniti prava i dostojanstvo djece i zaštititi ih od zlorabe i iskorištavanja. Ti izazovi zahtijevaju novi način razmišljanja i nove pristupe, višu svijest na globalnoj razini i nadahnuo vodstvo. Zbog toga ova Rimska deklaracija upućuje poziv svima, da se svi dignu u obranu dostojanstva maloljetnika.“

Danijel Labaš

Nastavak sa str. 4

Aun San Suu Kyi, koja je zbog svoje politike prema Rohingama posljednjih mjeseci izložena žestokoj međunarodnoj kritici. Budući da nije pohađala pogodoeno područje Rakhine, traži se da joj se oduzme Nobelova nagrada za mir, ali je Papa upozorio da se mora voditi računa i o njezinim stvarnim mogućnostima, te se ne smije previdjeti da je Mianmar u političkom smislu zemlja u razvoju i velikim promjenama.

Pohvala zbog prihvata izbjeglica

Drugu zemlju koju je pohodio – Bangladeš – papa Franjo pohvalio je kao „primjer prihvaćanja“ jer je ta mala država s nešto više od 14 milijuna stanovnika prihvatila čak 700 tisuća izbjeglica naroda Rohingya. „Pri tome mislim na one države koje zatvaraju svoja vrata. Zato moramo biti zahvalni za ovaj primjer koji nam je dao Bangladeš.“

M.K.

ZAHVALNI SPOMEN

Fra Ignacije Vugdelija

1997.–2017.

Sa zahvalnošću se spominjemo dugogodišnjeg glavnog urednika „Žive zajednice“ fra Ignacija Vugdelija, člana Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, u povodu 20. obljetnice njegove smrti. Rođen je 20. ožujka 1936., a umro je 23. lipnja 1997. godine. „Živu zajednicu“ je uređivao od 1979. do 1991.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

Hrvatski dušobrižnički ured u Frankfurtu na Majni
Uredništvo „Žive zajednice“

NAGRADNA KRIŽALKA

Božić

Rješenje pošaljite najkasnije do 25. siječnja 2018.

Križaljka s konačnim rješenjem 1, 2, 3, 4	Talijanski: plav	Matematički pojam	Utljelovljenje božanstva (Hinduizam)	Glavni, najveći dio, većina	Potvrđena riječ	Hrv. slikarica Krizmanić	Dušik; Norveška	Mariofil Saldo	Oružani sukob naroda	Otokar Levaj	Nogometni vratar iz Rijeke Talra	Pravoslavni biskup	Osoba koja nje guje bole snike	Stara mjera za vino ili žito, 56 l
1	▶							2	▶					
Grad pod Učkom							Hrv. pjesnik, Tomislav Orkazi...	▶						
Prostor na križanju dviju ulica					Ojačano jedro Kipar Marini	▶				Neodjevena, gola	▶			
Živa zajednica	Kanji u pjesmama	3		Prastanovnik Novog Zelanda Bilo, puls	▶				Ravnatelj baleta HNK Split Urugvaj	▶				
Sultanova pismena zapovijed	▶					Muslimanski naziv za kršćanina	▶				Hrvatska vojska Ponovo, iz nava	▶		Valoviti nanos živog pijeska
Proizvođač sira									Ivanka Ozbolt	▶		Ankica Dobric Sarene papige	▶	
Uršula Tolj			Milan Ivkošić Galij	▶					Spavati	▶				
Francuska spisateljica Françoise									Zemljište, gradilište	▶				
Gorki biljni liker (aperitiv)									Atelijer	▶				

AKTUALNO

NJEMAČKA

Personalne promjene

Donosimo podatke o personalnim promjenama u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj

HKM WUPPERTAL

Dosadašnji voditelj misije fra Ante Marković (OFM-Split) postao je župnikom HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus, a voditeljem misije postao je fra Marko Domazet-Lošo (OFM-Split), koji je prethodno djelovao kao dušobrižnik u HKŽ Frankfurt am Main.

HKŽ MAIN-TAUNUS/
HOCHTAUNUS

Dosadašnji župnik fra Marinko Vukman (OFM-Split) postao je dušobrižnikom u HKŽ München, a na mjesto župnika došao je fra Ante Marković (OFM-Split) iz HKM Wuppertal.

HKM BERLIN

Fra Frano Čugura (OFM-Split), koji je bio voditelj HKM Berlin i župnik njemačke župe Sv. Sebastijana u Berlinu, postao je župnikom HKŽ Rosenheim, a voditeljem misije i župnikom župe sv. Sebastijana postao je fra Edvard Sokol (OFM-Split). U HKM Berlin dušobrižnikom je postao fra Tomislav Brekalo (OFM-Split), koji je došao iz domovine.

fra Tomislav Brekalo

HKM FRANKFURT AM MAIN

Dosadašnji dušobrižnik fra Marko Domazet-Lošo (OFM-Split) postao je voditeljem HKM Wuppertal, a novi je dušobrižnik fra Kristijan Šilić (OFM-Split).

fra Kristijan Šilić

HKM MÜNSTER

Dosadašnji voditelj misije dr. fra Luka Marković vratio se u domovinu, a voditeljem misije postao je fra Nikola Matanović (OFM-Sarajevo).

HKM MÜNCHEN

Novim je dušobrižnikom u HKM München postao fra Marinko Vukman (OFM-Split), koji je dosad bio župnik u HKM Main-Taunus/Hochtaunus. U župi je i nova pastoralna suradnica Anamarija Andrijević, koja je došla iz domovine.

Anamarija Andrijević

HKM KÖLN

Dušobrižnik fra Josip Sušić (OFM-Split) vratio se u domovinu, a novi dušobrižnik fra Denis Šimunović (OFM-Split) došao je iz domovine.

fra Denis Šimunović

HKM KREFELD

Dosadašnji voditelj misije fra Šimo Grgić (OFM-Sarajevo) dušobrižnik je na njemačkoj župi u biskupiji Aachen, a novi je voditelj misije fra Ivica Radić (OFM-Sarajevo).

fra Ivica Radić

HKZ ULM

U hrvatskim katoličkim zajednicama Ulm, Biberach, Ehingen i Laupheim dušobrižnik je vlč. Marijan Orkić (Sarajevo).

vlč. Marijan Orkić

HKM GIESSEN

Stalni đakon Mato Valjan (Mainz) otišao je u mirovinu.

HKM DONJA RAJNA-MOERS

Kao pastoralni suradnik u misiji djeluje Darko Lovrinović.

HKM WIESBADEN

Od 1.1. u misiji je nova pastoralna suradnica s. Gordana Davidović (Školske sestre franjevke – Sarajevo), koja dolazi na mjesto dosadašnje pastoralne suradnice s. Ausilije Milić (Školske sestre franjevke – Sarajevo), koja odlazi u misiju u Ugandu.

s. Gordana Davidović

HKM BOCHUM
I HKM GELSENKIRCHEN

Umjesto dosadašnjeg pastoralnog suradnika Josipa Vukadina, pastoralnom suradnicom s pola radnog vremena postala je Dragica Vidović.

Dragica Vidović

HKM SINDELINGEN, HERRENBERG
I LEONBERG

U zajednicama su prestale djelovati pastoralne suradnice s. Rozarija Ćurić i dr. s. Mrijana Juranović (Klanjateljice Krvi Kristove – Zagreb), a novim dušobrižnikom je postao vlč. Senko Antunović (Split), a pastoralnim praktikantom Vladimir Lukić.

vlč. Senko Antunović

Vladimir Lukić

HKM ROSENHEIM

Dosadašnji župnik fra Nediljko Norac-Kevo (OFM-Split) otišao je u samostan Sv. Gabrijela u München, a župnikom je postao fra Frano Čugura (OFM-Split), koji je bio voditelj HKM Berlin i župnik njemačke župe Sv. Sebastijana u Berlinu.

HKM MÜLHEIM A.D.RUHR I HKM
DUISBURG

Dosadašnji pastoralni suradnik Josip Vukadin otišao je u mirovinu.

Meza

- Mezi, kume...
- Mezim, mezim...
- Nakon nekoliko minuta, opet:
- Mezi, kume...
- Pa opet nakon nekoliko minuta:
- Kume, mezi...
- Kum će:
- Mezim, kumašine, pa vidiš...
- Ma kako meziš, jadan ne bio, sve mi izjede....

Stari prijatelji

Naleti lvo na ulici na jednom prijatelja kojeg nije vidio više godina pa mu kaže:

- Jure, vidi na što sličiš. Udebljao si se. Niži si nego prije, nemaš kosu...
- Ali ja nisam Jure, nego Stipe – zbunjeno će prolaznik.
- Eto, i ime si promijenio?!?

Na pravnom fakultetu

- Profesor:
- Ima li suprug pravo otvoriti pismo adresirano na njegovu suprugu?
- Student:
- Pravo ima, ali nema hrabrosti!

Kolinje

- Ivek pozvao kuma na kolinje.
- Ak moreš, dojdj svakako, kume.
 - Odazvao se kum pozivu, ali je naišao na zatvorena ulazna vrata, koja nikako nije mogao otvoriti. Kad su se za tri dana sreli na sajmu, kum reče lveku:
 - Pozval si me na kolinje, a nisam mogel u dvorište.
 - Pa, rekel sam ti, dojdj ak moreš – odgovori mu ovaj.

Nije kasko

- Ušao Ante u osiguravajući zavod.
- Dobar dan, ja bi osigurao konja.
 - Je l' kasko? – Nije, samo je malo trčo!?

Božji prijedlog

Živio jednom čovjek koji je imao petoro djece. Svaki dan se žalio Bogu na težak život i na loše ljude koji ga okružuju. Uvijek je za probleme krivio Boga. Govorio bi: „Zašto si, Bože, dopustio ovo, zašto si dopustio ono, zašto ne kazniš zle ljude, zašto ne očistiš zemlju od: kradljivaca, lažljivaca, silovatelja, ubojica, prevaranata..., tako da možemo u miru živjeti. Zašto Bože nešto ne poduzmeš?“ Jednoga dana odlučio ga Bog posjetiti i zamoliti ga da mu pomogne očistiti zemlju od „loših“ ljudi. Pozdravi ga i reče mu: – Teško mi je slušati kako svaki dan mene za sve kriviš i optužuješ, zato imam prijedlog i molbu za tebe. Molim te, ti pomози meni, a ja ću zauzvrat očistiti zemlju od loših i zlih ljudi. Čovjek sav sretan uzvikne: „Reci što trebam učiniti, sve ću učiniti, samo da mogu u miru živjeti.“ Bog reče: „Moram od tvojih petoro djece izabrati četvero za raj, a samo jedno za pakao. Tebi prepuštam da izabereš, koje od njih želiš poslati u pakao. Čovjek sav izbezumljen reče: „Pa kako bi ja to mogao, kako ću izabrati između svoje djece kad su mi svi isti, sve ih volim, svi su mi jednako dragi!?! Kakav si ti to Bog? Kako uopće možeš od mene tražiti takve grozote? Ja

to ne mogu... Ne želim...“ Bog se namiješi i reče: „Ja ću ti pomoći da izabereš. Najstarija tvoja kćer je dosta neposlušna i ne možemo je nazvati dobrom djevojkom. S njom imaš najviše problema. Hoćeš li da nju pošaljemo u pakao?“ „NE!“, odgovori čovjek, „nee, i ona je moje dijete, i nju volim, nema veze što je zločesta, što je neposlušna, da je najgora, da je najlošija na svijetu, ma da je i ubila nekoga ona je moje dijete i volim je kao i drugu djecu. Iako mi nije drago što je takva, volio bi da je bolja, ali ne želim je se odreći, jer je MOJE DIJETE. Ne traži od mene da žrtvujem svoje dijete. Ja kao otac to ne mogu i ne želim birati. Volim svu svoju djecu, pa i ovu iako je neposlušna!“ Bog ga zagrlji i reče: „Drago mi je što tako razmišljaš i što voliš jednako svoju djecu, i onu dobru i onu manje dobru! Znaš, tako je i meni. Teško mi je očistiti zemlju jer ste svi vi moja djeca i sve vas volim: i dobre i loše. I ja kao OTAC, volio bih da su mi sva djeca dobra, ali na žalost nisu. Zar ja kao otac mogu dignuti ruke od njih? Kako ti nisi mogao birati između svoje djece, tako ne mogu ni ja.“ Čovjek se zamisli nad tim riječima, i duboko posrami što je sve ove godine krivio Boga, pitajući se zašto ne uništi loše ljude.

Izvor:

www.katehetski-nadbiskupija-split.net

Slavonska gibanica

Potrebno: Za umak od mesa – 70 dag mljevenog mesa, 2 luka, 1 mrkvice, 1 češnjak češnjaka, 1,5 dl bijelog vina, 2 dl domaćeg tekućeg paradajza, vegeta, sol, papar, oko 10 dag domaće suhe slavonske kobasice, 5-10 dag domaće suhe slanine (špeka), 1 pakiranje lisnatog tijesta, 5 tankih kora za savijače, 7 žlica kiselog vrhnja, 3 jaja, 10 dag sira trapista ili onog u listićima.

Priprema: Lisnato tijesto, ako nije već razvaljano, razvaljati na veličinu malo veću od veličine lima u kojem ćete peći gibanicu, pa ga premjestiti u lagano nautljen lim, izbockati ga vilicom i kratko zapeći na 200°C 10-15 min. Bitno je samo da se ne prepeče. U međuvremenu na ulju pržiti sitno sjeckan luk i ribanu mrkvu, dodati meso, pržiti uz miješanje nekoliko minuta, pa dodati vino. Pirjati dok vino ne ispari, dodati paradajz i još kratko propirjati. Začiniti po ukusu. Pet žlica kiselog vrhnja zmučkati pjenjačom s jajima, začiniti vegetom ili sa soli. Polupečenu koru od lisnatog tijesta pre-

mazati sa dvije žlice kiselog vrhnja, preko nje složiti jednu tanku koru za savijače. Zatim preko toga premazati jedan dio smjese sa vrhnjem i jajima, posipati sirom, rasporediti umak od mesa. Prekriti sa dvije tanke kore, premazati ih drugim dijelom smjese sa vrhnjem i jajima, posipati sirom pa rasporediti kobasice i narezanu slaninu. Prekriti sve sa još dvije tanke kore, sve zaliti ostatkom smjese od vrhnja i jaja, posipati obilno sirom i staviti peći u pećnicu na 180°C 30 min. Rezati na kocke i poslužiti uz sezonsku salatu po želji.

www.recipe.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

H	R	V	A	T	S	K	I	□	S	J	E	Č	A	
V	O	L	T	A	Ž	A	□	S	V	E	T	A	C	
A	T	A	I	R	□	R	A	T	A	R	I	□	□	
T	O	K	□	A	V	A	N	□	T	U	K	A	N	
□	V	A	T	□	S	T	A	P	□	Z	E	T	A	
P	A	□	A	B	□	□	□	□	□	Z	A	T	O	R
R	T	I	N	A	□	□	□	□	□	A	L	A	M	O
V	O	D	I	K	□	□	□	□	□	T	E	□	I	N
I	R	E	N	A	□	□	□	□	□	O	M	I	C	A

Nagrađeni: Anica Kalajdžić-Cerić, Nuštar

20. SMOTRA CRKVENIH ZBOROVA

**METZINGEN,
18.11.2017,
održana
smotra
zborova
djece
i mladih**

**Zbor Hrvatske
katoličke misije Mainz**

**Zbor Hrvatske
katoličke župe Frankfurt**

**Zbor
hrvatskih
katoličkih
zajednica
Esslingen,
Nürtingen,
Filderstadt
i Kirchheim**

**Zbor Hrvatske
katoličke misije
Mannheim-Mosbach**

**Zbor
Hrvatske
katoličke
misije
Mittelbaden/
Pforzheim-
Bruchsal**

Zbor Hrvatske katoličke misije
Mittelbaden/Karlsruhe

Zbor Hrvatske katoličke misije
Ingolstadt

**20. SMOTRA
CRKVENIH ZBOROVA**
Metzingen, 18.11.2017.,
održana smotra zborova
djece i mladih

Zbor Hrvatske
katoličke misije
Ludwigshafen

Zbor
Hrvatske katoličke
misije Rüsselsheim

Program su vodili Magdalena Bekavac
i Ivan Tulumović iz Hrv. kat. zajednice Reutlingen

Zbor Hrvatske katoličke
zajednice
Stuttgart-centar